

Slivniški pogledi

| januar 2021 | letnik 7 | številka 70 |

OBČINA
CERKNICA

Beč | Bečaje | Begunje pri Cerknici | Bezuljak | Bločice | Bloška Pelica | Brezje | Cajnarje | Cerknica | Čohovo | Dobec
Dolenja vas | Dolenje Jezero | Dolenje Otave | Gora | Gorenje Jezero | Gorenje Otave | Goričice | Grahovo | Hribljane
Hruškarje | Ivanje selo | Jeršiče | Korošče | Koščake | Kožljek | Kranjče | Kremenca | Krušče | Kržišče | Laze pri Gorenjem Jezeru
Lešnjake | Lipsenj | Mahneti | Martinjak | Milava | Osrednek | Otok | Otonica | Pikovnik | Pirmane | Podskrajnik | Podslivnica
Ponikve | Rakek | Rakov Škocjan | Ravne | Reparje | Rudolfovo | Selšček | Slivice | Slugovo | Stražišče | Sveti Vid | Ščurkovo
Štrukljeva vas | Tavžlje | Topol pri Begunjah | Unec | Zahrib | Zala | Zelše | Zibovnik | Žerovnica | Župeno

3 Uvodnik

4 Intervju

Ana Petrič

7 Izpostavljam

8 Iz občinske hiše

10 Aktualno

12 Gospodarstvo

17 Obveščamo

18 Utrip

19 Dogaja se

20 Komunalna Cerknica

24 Notranjska, obujena in dragocena

26 Dediščina

28 Kultura in kulturniki

31 Šport

32 Mladi mladim

36 Stare slike

37 Notranjski regijski park

38 Razgibajmo možgane

Notranjska

Google Play

App Store

Naloži brezplačno aplikacijo Občina Cerknica in bodi obveščen o dogajanju!

Prejeto iz App Store

Prejeto iz Google Play

Slivniški pogledi – glasilo Občine Cerknica

Izdaja: Občina Cerknica, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica.

Fotografija na naslovnici: Planinci, Ljubo Vukelič

Izid: vsak mesec, na začetku meseca. Brezplačno ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini Cerknica.

Cena: 2,78 evra za izvod s poštnino za naročnike izven občine Cerknica. Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Cerknica in prihodkov oglaševanja.

Odgovorna urednica: Maruša Opeka

Uredniški odbor: Marija Hribar, Miha Jernejčič, Maruša Mele Pavlin, Polona Otoničar Pajk, Sabina Popek Simšič

Urednik fotografije: Ljubo Vukelič

Lektoriranje: Polona Otoničar Pajk

Oblikovanje: Avrora AS, d. o. o.

Tisk: Para tiskarna, d. o. o.

Naklada: 4.050 izvodov

ISSN: 2386-0197

☎ **Naslov uredništva:**

Slivniški pogledi
Cesta 4. maja 53
1380 Cerknica

✉ **E-naslov:** urednistvo@slivniskipogledi.si

📘 **Facebook:** Slivniški pogledi

O tem, da za mladim pride staro

© Ljubo Vukelič

Za starim pride mlado, novo. Novo leto, mlado leto, kaj nam bo prineslo? Vse, kar zaživi, na koncu ovene in zraven spet požene. So stvari na svetu, ki jim ne vemo ne začetka in ne konca. A vendar ga imajo. Leto je med tistimi, ki se hitro postarajo, saj ima le dvanajst mesecev, nenadoma smo na končni postaji. Pa spet v pomladi.

Vsako pomlad sta stari človek in otrok hodila po travnikih in se pogovarjala. Otrok je v majhno košarico nabiral kamenje in ga stresal v luknje na poti. Tako je minilo dopoldne. Naslednji dan sta posejala semena, da so vzkli in obilno obrodila. Vsak dan sta naredila drobne stvari, ki so bile pomembne za družino pa tudi za skupnost. Ob vsakdanjih opravkih je minilo leto. Ko sta bila skupaj, ga je učil tudi stare pesmice. Otrok, ki je rasel ob modrostih in izkušnjah, je bil na svoj način hvaležen za vse, kar sta preživela skupaj, za lepo otroštvo, stari človek pa za lepo staranje. Nekega dne je stari človek zaspal za vedno.

Otrok je rasel in ker je živel, postal star. Opazoval je spreminjajoče okolje in ugotavljal, da je njegov stari svet v približno pol stoletja propadel in da pravzaprav zanj ne bo skrbel nihče, saj imajo vsi okrog njega preveč svojih skrbi in obveznosti, da bi prenašali in skrbeli še za njegove. Poučili so ga, da je on iz časa, ko je bilo na prvem mestu delo, njim pa so pomembni odnosi in družina. Tega, te ločitve, ni prav dobro razumel. Tudi otroci njegovih otrok so prihajali le na hitre obiske; niso ga kaj dosti spraševali, saj jim je na večino vprašanj odgovarjal ekspresno hitri vseznalec google.

V njegovem domu, v katerem so pred pol stoletja živele tri generacije in si pomagale med sabo, je postajalo vse bolj pusto in samotno. Živeti skupaj je postalo nemoderno, nevzdržno, težko, saj se generacije odkrito borijo ena proti

drugi. Ni bil zapuščen, toda nihče se z njim ni zares ukvarjal in zanj resnično skrbel. Ni bilo časa. Prebral je, da je v deželi dobrih 20 odstotkov starih nad 65 let in da jih od tega 5 odstotkov živi v instituciji. Tako se je človek, ki je postal star, odločil, da gre v hišo za stare. Sorodniki so rekli, da je lahko srečen, da je dobil prosto mesto, saj je čakajočih veliko. Kljub temu ni šel rad. Stavba je bila blizu narave, ob reki. Veselil se je kratkih obiskov, sprehodov pod šumečimi drevesi, gledal je reko, ki se je dremotno valila nekam proti zahodu, in si mislil, da je morda tam zadaj večnost; vedel je, da do tja ni več daleč.

Po večini je bilo osebje prijazno in hrana je bila dobra. Minil je mesec in se je nekako pridal. Nekega dne so mu rekli, da v park ne sme hoditi in posedati na klopci tudi ne, da se lahko sprehaja samo še po hodniku. Prepovedali so tudi obiske, saj je izbruhnila bolezen in je bilo stanje resno. Čez nekaj tednov pa so ga na prijazen način zaprli v sobo, saj je bila bolezen vsenaokrog. Gibanje po hiši ni bilo dovoljeno. Če ne bo pazil, se bo okužil in ker je star, lahko umre. Čeprav je bil zaprt in ni imel obiskov, je zbolel. In tudi ozdravel. Skrbel je, da je bil aktiven, da je po sobi hodil gor in dol, dol in gor ... V sobi je imel le radio. Veliko ga je poslušal, saj ga je zanimalo, kaj se dogaja in kdaj bo šel lahko spet ven. Slišal je besede neznanca, ki so se ujele v radijski eter: »Ali smo postali ujetniki starih? Zaradi njih je vse narobe.« Kar naprej je premleval te besede: »Zakaj taka mržnja? Čigav ujetnik sem pa jaz, ki sem resnično zaprt? Nikamor ne morem in sem zaradi tega žalosten, osamljen.« Za praznike je prejel pismo neznanega človeka, ki mu je sporočal lepe želje in mu dal upanje. Večkrat ga je prebral. Potem se je uprl depresiji, ki jo je negoval v sebi, in neznanču iz etra. »Ne bom obležal, ne bom se vdal. Vem, da bo boljše. Vsak dan moram zbrati voljo, v sebi jo moram najti, da vstanem in se sprehajam po sobi. Moram se prisiliti in misliti na lepe stvari. Moram. Pretolkel se bom čez zimo. Moram dočakati pomlad. Vem, da za slabim pride dobro.«

Marija Hribar

Ana Petrič

Ana Petrič je Notranjka in ženska z veliko začetnico. V DEOS – Centru starejših Notranje Gorice je že drugi mandat direktorica. Ni tipična direktorica, čevlje z visoko peto nosi le ob posebnih priložnostih, najraje je v športnih copatih. Če Ani rečeš, da je inovatorica, zamahne z roko in ti pove, da je samo nekdo, ki si upa. Njeno vsakodnevno gorivo so družina, na katero je neizmerno ponosna; sodelavci, s katerimi na leto pripravijo tudi do 400 različnih dejavnosti za stanovalce doma; ter misel, da lahko z veliko željo marsikaj spremenijo.

Ana, mesec december je že od nekaj pester mesec, a letošnji je zate še toliko bolj. Z akcijo Mala pozornost za veliko veselje, ki poteka že peto leto zapored, si preseгла vsa svoja pričakovanja.

Res je. Zastaviti zbiranje 21.000 prazničnih voščil za 21.000 starostnikov po vseh domovih in centrih za starejše po Sloveniji je bilo drzno, prejeti jih preko 70.000 pa noro. Zahvala gre prav vsem posameznikom, družinam, skupinam, vrtcem, šolam, fakultetam, organizacijam in mnogim drugim. S tem projektom smo naredili nekaj tako velikega, da tega enostavno ni mogoče opisati. Gre za vseslovenski medgeneracijski projekt in zelo zanimivo je, da so to kotalečo se sneženo kepo sprožili ravno občani Cerknice, ki so se tri leta nazaj prvi odzvali na pobudo glede pisanja prazničnih voščil za starostnike. Tudi letos so imeli doma prave delavnice in predajali večje število voščil, ki smo jih razdelili še med društva upokojencev, izvajalce pomoči na domu in v skupnost. Mala pozornost za veliko veselje ni več moj projekt, je projekt vseh nas.

Tvoj čut za vključevanje starejših se kaže povsod – tudi pri pobudi Božiček za en dan. Ti si namreč tista, ki je idejni vodji predlagala, da se v akcijo poleg otrok vključi tudi starostnike.

Ja, obrnila sem se na idejno vodjo, ki je predlog takoj sprejela. V nadaljevanju je potekalo sestavljanje seznamov priporočenih daril, ki sem jih pripravila na podlagi izraženih želja stanovalcev našega centra in potem tudi sama začela poizvedovati, kdo bi bil primeren kandidat za takšno darilo. Do danes je bilo obdarjenih okoli 4.000 starostnikov. Letos malo manj kot lani, vendar je

Ana ne bo sprejela nominacije »Slovenka leta«, saj želi na ta način podpreti svojo vzornico Anito Ogulin, ki je prav tako nominirana.

letosnje leto res nekaj posebnega in mogoče boljše kakšno darilo manj kot pa tvegati ali prenesti okužbo. Sicer sta letos moje delo na območju občine Cerknice prevzela Rdeči križ in ena izmed izvajalk pomoči na domu. Sama sem od marca naprej zelo previdna pri stikih, saj delam z ogroženo populacijo in najprej moram poskrbeti zanje in potem naprej. So pa prizori starostnikov,

» Več bi se morali pogovarjati o bolezni, starosti in umiranju.«

ki prejmejo darila, izredno ganljivi. Ob medu, toplih nogavicah, kavi in čokoladi je tolikšno veselje, da bi jim omogočila Božička vsak mesec, če le bi zmogla. Vendar je že enkrat letno boljše kot nič.

Vse, kar delaš, seveda ni ostalo neopaženo, tvojo požrtvovalnost je prepoznal tudi predsednik Republike Slovenije Borut Pahor. Novembra si tako prejela priznanje jabolko

navdiha. Priznanje, ki ga prejmejo izstopajoči posamezniki, ki navdihujejo ostale državljane. Kaj ti to priznanje pomeni?

Jabolko navdiha je velika in pomembna pohvala, vendar tudi zaveza. Meni osebno predvsem veliko pomeni to, da so pozornost dobili tudi starostniki in vse, kar se z njimi dogaja. Vsi ti projekti, vse aktivnosti, primeri dobrih praks so le majhen delček tistega, kar bi si želela izpostaviti. V ozadju pa je treba pogledati širšo sliko in navdušiti mlajše, da se medgeneracijsko povezujejo, da naredijo nekaj dobrega za starejše. Opozarjati na primanjkljaje pri različnih vrstah pomoči, kadrovske in sistemske težave. Pa poizkušati pripraviti širšo javnost, da prične razmišljati, da bomo vsi enkrat stari, če bomo imeli srečo dočakati to življenjsko obdobje. Zavedati se je treba, da največje spremembe lahko delamo takrat, ko še zmoremo. Realno pa se mi zadnje čase v službi toliko dogaja, da še nisem čisto dojela, kakšno priznanje sem prejela. Če pomislim, da je predsednik

države ploskal meni in mojemu delu, in se spomnim, da sem bila kot otrok označena za podpovprečno, potem takšno priznanje pomeni veliko. Poleg tega sem v mesecu novembru prejela še priznanje za kvalitetno in strokovno delo s strani ministra za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Tudi ta nagrada ni kar tako. Je pa dejstvo, da pa ni večje nagrade, kot sta zadovoljstvo in zahvala, ki ju prejmem od nekoga, ki mojo pomoč potrebuje ali pa je samo srečen, ker sem nekaj naredila zanj.

Kdaj si začutila, da je tvoje poslanstvo biti in živeti za starejše?

Starostniki so mi bili od nekdaj ljubi, ker sem živela z dedkom in babico, vendar sem svoj smisel našla ob zaposlitvi v DEOS, Centru starejših Cerknica. Takratna direktorica centra, gospa Zvonka Ješelnic, mi je dala nešteto priložnosti. Včasih me je tudi vrgla v vodo in ni bilo druge, kot da se naučim plavati. Od nje sem res ogromno pridobila in hvaležna sem ji za vsako minuto, ki mi jo je naklonila. Vedno mi je bila všeč, ker je bila poleg moje sorodnice, Aleksandre Šega, proaktivna. Nobena od njiju ni poznala besede nemogoče, kadar je šlo za pomoč sočloveku. To mi je bilo strašno všeč in tudi sama ravnam enako. Potem me je navdušila vsa ta iskrenost, ker stari ljudje redko igrajo, oni povedo tako, kot je. Nimajo časa, neposredno in brez milosti slišiš, kar si mislijo, če ti je všeč ali ne. Ima pa večina zelo izrazit smisel za humor, ker je življenje brez heca preveč pusto.

Kdo je Ana doma?

Odvisno, koga vprašaš. Če hčerki, bi zagotovo rekli, da tečnoba, ki ima rada urejeno gospodinjstvo in je sploh ne briga, kaj bodo rekli drugi. Mož bi rekel, da sem zaspanka. Jaz vam povem, da sem ženska, ki zna uživati v preprostih rečeh, kot so skodelica kave z mlekom in opazovanje dogajanja, narave in vsega lepega. Cenim iskrene, srčne ljudi. Ne maram dragih reči, ker potem ves čas mislim, koliko in kaj bi si lahko kupil s tem nekdo, ki nima. Rada imam drobne pozornosti, druženja s prijateljicami ter objeme, kar že celo leto tudi najbolj pogrešam.

Kako na tvoje delo gleda tvoja družina, tvoji hčerki?

Moja družina se je sprijaznila s tem, da sem redko pri miru in da nikoli ne stojim križem rok, če nekdo potrebuje pomoč. Zato se raje pridružijo mojim podvigom, da imajo mir. Na koncu so vedno veseli, da smo skupaj naredili nekaj koristnega. Obe hčerki sta že vrsto let prostovoljki in prepričana sem, da je to zanju dobro, saj pridobivata izkušnje. Mož mi z veseljem pomaga, saj močne moške roke pridejo prav za prenašanje – na primer daril za starostnike.

» Ponosna sem, da sem prišla od nekoga, ki ni bil perspektiven, do nekoga, ki mu je malo mar za predalčkanje.«

Zakaj se ti zdi pomembno, da otroke že zgodaj začnemo navajati na starejše?

Zato, ker jih bomo tako učili in pripravljali, da bodo morda hoteli in znali poskrbeti za nas. S starostjo pride tudi nemoč, potreba po pomoči in pomembno je, da jo dobimo, dostojno živimo in se tako tudi poslovimo. V času hitrega razvoja tehnologije, spreminjanja vrednot je marsikaj pod vprašajem, vendar ravno

z uspešno izpeljanimi medgeneracijskimi projekti ugotavljam, da smo lahko na naše zanamce ponosni in da jim lahko zaupamo.

Starejši so bolj ali manj navajeni samote, pa tudi pogosto težkega življenja. Česa si se v vseh letih dela z njimi naučila?

Da so v življenju najbolj pomembni odnosi z našimi najdražjimi. Vse mine, slava, denar, položaj, zdravje ... Če smo delali kolikor toliko prav, so nam oziroma nam bodo na starost ostali naši najbližji in najdražji, ki štejejo največ.

Sicer pa velikokrat slišim, da je treba trdo delati, biti pošten, spoštljiv, pravičen, vendar tudi poiskati čas za lepe reči. Da je nujno slediti svojim sanjam, kajti čas teče tako hitro, da običajno marsikaj, česar nismo storili, kasneje obžalujemo.

Pandemija novega koronavirusa je večini življenje obrnila na glavo; tudi delo s starejšimi se je spremenilo.

Ja, in če lahko izpostavim eno stvar, je pandemija zagotovo najbolj vplivala na stike. Naši stanovalci so imeli prej vsak dan obiske, tudi po več ur skupaj. Svojci so jih vozili na izlete, v trgovino, domov. Potem kar naenkrat nismo več vedeli, kdo je zdrav in kdo ne. Pričelo se je omejevanje, strah pred okužbo je bil velik. Zato je bilo treba iskati rešitve. Lahko nam vzamejo vse in nekako

Pravi, da je jabolko navdih, ki ga je prejela od predsednika Boruta Pahorja, pomembna pohvala, vendar tudi zaveza.

prenesemo, odtegnitve stikov, obiskov naših dragih, pa ne. In kljub vsemu gre življenje nekako naprej. Sama se s tem, da takoj rečemo, da se nekaj ne da, nekako ne zadovoljim, in tako smo v DEOS, Centru starejših Notranje Gorice uredili kup reči – od obiskovanja trgovine, ki je bila odprta samo za stanovalce centra, številnih glasbenih nastopov pod okni, terapevtskih obravnav, varnih obiskov, do koncerta v sneženi krogli, ki je stala na strehi centra. Življenje je preveč kratko, da bi ga gledali od daleč.

vsak dom, center postal gerontološka točka, kamor lahko vsak starostnik iz skupnosti ali njegov svojec pride po pomoč. Ovira je tudi denar, kajti ne more si vsakdo privoščiti domske namestitve ali pomoči na domu.

Povedala si že, da te delo s starejšimi izpolnjuje, saj iskrenejših ljudi ni. Zagotovo pa so stvari, ki te pri delu prizadenejo.

Prva leta mojega dela je bilo to umiranje. S stanovalci smo zaposleni skoraj več kot z lastnimi družinskimi

življenja in da, če jo imam res rada, naj razumem. Vso pot domov sem jokala in premišljevala, kako prav ima. Na vsak način, po vsej sili vztrajati pri obravnavi nekoga, iz katerega življenje vidno odteka, je čisti egoizem. Kolikokrat vidimo, da ljudje ne izpustijo svojih dragih. Kolikokrat si očitajo, ali so naredili vse, ali iščejo grešnega kozla, da pomirijo občutke krivde in nemoči. Več bi se morali pogovarjati o bolezni, starosti in umiranju. Bilo bi nam lažje. Za starostnike sta najbolj pomembna čas, ki jim ga namenimo, in to, kako jih obravnavamo – je to pokroviteljsko, spoštljivo ali zavedajoč se, da so modrejši od nas, da so marsikaj doživeli, da so bolj izkušeni in da si želijo samo, da jim prisluhnemo.

Ana, na kaj si v življenju najponosnejša?

Na svoji hčerki. Z možem sva ju kar v redu vzgojila in obožujem naše skupne trenutke. To je čas, poln smeha in debatiranja. Obe imata neverjeten smisel za humor in res se veliko presmejimo. Kar se tiče mojih uspehov, sem ponosna na to, da skozi vso svojo pot nisem pozabila niti na eno osebo na svoji poti. Še vedno pomagam vsakomur, ki se obrne name. Ponosna sem, da sem prišla od nekoga, ki ni bil perspektiven, do nekoga, ki mu je malo mar za predalčkanje, družinske pedigreje, pomembnost. Mislim, da bom za vedno ostala čisto navadna Ana. Pa naj bo z jabolkom, vsemi priznanji in potrditvami. Na koncu bo tako kot pri vseh tudi pri meni pisalo samo ime.

Pogovarjava se decembra 2020, a ko bo intervju objavljen, bo, hočemo ali ne, to zgodovinsko leto za nami – kaj je tvoja prva misel za leto 2021 in za naše bralce?

Zdravstveni krizi bo sledila še ekonomska. Vendar ne obupajte. Enkrat se je moralo ustaviti, kajti pozabili smo na osnove. Skromnost, povezanost, potrpljenje in naša osnovna bit bodo v prihodnosti dobili večjo pomembnost. Pazite nase in na vaše najdražje, naj bo novo leto mirno, strpno, zdravo in polno vaših najdražjih. To je tisto, kar v resnici šteje.

Poskuša se držati nasvetov starostnikov – v življenju je treba trdo delati, biti pošten, spoštljiv, pravičen in poiskati čas za lepe reči.

Katere so največje ovire pri delu s starejšimi – in to ne samo zdaj, ko se soočamo z nepredvideno situacijo?

Največje ovire predstavljajo kadrovski normativi za zaposlitve s področja zdravstva. Nujno bi se morale ohraniti zaposlitve, ki smo jih dodatno uredili s sklada covid-19. Sistemsko bi bilo treba urediti izobraževalni sistem, da za medicinske sestre ne bo več takšnih omejitev. Na novo je treba ovrednotiti delo najmanj plačanih poklicev – negovalci, strežnice, kuharji, čistilke, vzdrževalci ... Treba bi bilo razvijati oblike pomoči na domu. Starostnikom je treba omogočiti izbiro. Če želijo biti doma, naj ostanejo doma in naj dobijo ustrezno pomoč. Če želijo v dom, naj se jim to omogoči, najbolje v svoji skupnosti, da bodo ohranili svojo socialno mrežo. Domovi, centri bi lahko delili znanja, primere dobrih praks, inovacij. Vse to za splošno dobrobit starostnikov. Če bi bilo po mojem, bi

člani. Tudi če ni profesionalno, se navežeš. Spoznaš življenjske zgodbe, težke stvari, stiske in želiš narediti vse, kar je možno. Pride dan, ko se človek poslovi. Vse to umiranje je težko predelati. Zadnja leta mi je lažje, kajti babica mi je odprla oči in z njeno razlago sem se popolnoma pomirila. Pred dvema letoma je bila

» Enkrat se je moralo ustaviti, kajti pozabili smo na osnove.«

v bolnišnici zaradi hude pljučnice. Ni ne jedla ne pila, bila je popolnoma šibka. Po službi sem jo obiskovala, sedela ob njeni postelji, jo držala za roko in jo prosila, naj je, naj samo še malo zdrži, ker jo imam tako rada, da ne vem, kako bom brez nje. Popolnoma mirno mi je odvrnila, da jo boli celo telo, da ne vidi več smisla takšnega

KNJIGA O KRAJIH IN LJUDEH OBČINE CERKNICA

Od Unca do Zahriba, od Osredka do Laz

*Zbornik člankov o krajih in ljudeh občine Cerknica,
objavljenih v občinskem glasilu Slivniški pogledi v
letih 2014–2020.*

V prodaji od 23. decembra 2020. Cena: 25 €
Naročila in prevzem: v Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica po
predhodnem dogovoru (01 709 10 78 ali info@kjuc.si)

Uredništvo Slivniških pogledov se zahvaljuje vsem, ki so sodelovali pri
pripravi člankov in z javnostjo delili zgodbe, spomine in vtise o življenju
v krajih občine Cerknica.

Strani ureja: **Maruša Opeka** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Curk in Rupar dosegla testiranje tudi v Cerknici

Ob posredovanju poveljnika Regijskega štaba Civilne zaščite za Notranjsko Sandija Curka in s podporo župana Občine Cerknica Marka Ruparja je uspel dogovor z Ministrstvom za zdravje za množično testiranje prebivalstva s hitrimi testi na virus covid-19 tudi v primorsko-notranjski regiji. Sprva je namreč kazalo, da bodo testiranja potekala samo v mestnih občinah.

V Cerknici se je testiranje, namenjeno predvsem občanom Cerknice, Loške doline in Blok, izvajalo v ponedeljek, 28. decembra 2020, od 9.00 do 17.00. Zaradi slabega vremena je testiranje potekalo v športni dvorani v Cerknici, tako imenovana »drive in« točka pa je bila organizirana pri krožišču pri cerkniški osnovni šoli. Po zbranih podatkih se je v Cerknici skupaj testiralo 334 ljudi. Na virus covid-19 je bilo pozitivnih 22 ljudi, kar pomeni, da je bil med testiranimi delež okuženih 6,6-odstoten.

Župan Marko Rupar se zahvaljuje Regijskemu štabu Civilne zaščite za Notranjsko za podporo pri organizaciji testiranja, Prostovoljnemu gasilskemu društvu Cerknica ter predstavnikom Civilne zaščite (CZ) Cerknica in civilnima zaščitama iz občin Bloke in Loška dolina, ki sta prav tako pomagali, da je testiranje potekalo nemoteno. Za vse ostalo pa so seveda poskrbeli zdravstveni

delavci, ki jim izreka zahvalo za vse opravljeno delo v času epidemije.

Vsem občankam in občanom pa še poziv, da negativnih rezultatov ne jemljejo preveč zlahka, saj se lahko ob neupoštevanju ukrepov ti hitro spremenijo v pozitivne. »Do precepljenosti populacije, ki jo bo moč doseči le ob vsesplošni podpori cepivu in družbenem konsenzu, bomo namreč potrebovali še nekaj mesecev potrpežljivosti,« je opozoril župan.

Na spletni strani e-uprava.gov.si je objavljena tudi vloga, s katero lahko izrazite svoj interes za cepljenje proti covid-19 takoj, ko bo to mogoče. Z zbiranjem naročil za cepljenje oseb so decembra 2020 začeli tudi v Zdravstvenem domu Cerknica. Cepljenje bo potekalo v skladu z Nacionalno strategijo cepljenja po prednostnih skupinah in glede na dostopnost cepiva. Prebivalci se lahko naročijo na cepljenje v ambulantah osebnih zdravnikov po že znanih urnikih.

Vabilo k ogledu predstavitvenega videa

23. decembra 2020 je izšel zbornik člankov o krajih in ljudeh občine Cerknica, ki so bili objavljeni v Slivniških pogledih od leta 2014 do 2020 z naslovom Od Unca do Zahriba, od Osredka do Laz. Ker predstavitve knjige uredništvo Slivniških pogledov zaradi razmer na žalost ni moglo izpeljati, pa je pripravilo predstavitveni film, v katerem sodelujoči pri nastanku podajajo svoje vtise o knjigi, obiskovanju krajev, pogovorih z ljudmi. Posnetek je dostopen na občinski spletni strani www.cerknica.si in YouTube kanalu Zavoda Oron. Lahko pa si ga ogledate tudi na programu lokalne televizije TV Oron v nedeljo, 10. januarja, ob 13.00, v soboto, 16. januarja, ob 16.00 ali v petek, 29. januarja, ob 20.00.

Svoj izvod knjige po ceni 25 evrov pa lahko še vedno naročite v Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica (01 709 10 78, info@kjuc.si). ■

Proračun tudi v drugo potrjen

V četrtek, 17. decembra 2020, je potekala 15. redna seja Občinskega sveta Občine Cerknica. Tudi tokrat jo je občinska uprava zaradi potreb po zagotavljanju zadostne varnostne razdalje organizirala v večnamenski dvorani gasilskega doma Begunje.

Svetniki so obravnavali dvanajst točk dnevnega reda. Pomembno za nemoteno delo občinske uprave na zastavljenih projektih je sprejetje proračuna za leto 2021 tudi v drugi obravnavi. Načrtovani prihodki za proračunsko leto 2021 znašajo 13,4 milijona evrov. Odhodki iz splošnega dela so načrtovani v višini 14,3 milijona evrov, iz naslova odplačila dolga pa še dobrih 650.000 evrov. Svetniki so obravnavali tudi tri amandmaje, ki jih je vložila stranka Naša Notranjska in so se nanašali na postavitve bankomata v Grahovem, posodobitev snemalnega sistema v sejni sobi občinske hiše in zagotovitev sredstev za ureditev prostorov nekdanje trgovine Hura že v proračunu za leto 2021. Svetniki pa amandmajev Naše Notranjske niso podprli. Župan je pojasnil, da postopek pridobivanja prostorov ni enostaven, zato si za zdaj v letu 2021 še ni obetati, da bo občina začela gradbena dela. Je pa poudaril, da bodo ob posvetovanju z uporabniki prostorov letos zagotovo začeli načrtovanje ureditve. Glede amandmaja, ki je predvideval izboljšanje snemalnega sistema, pa je župan jasno povedal, da se mu naložba ob številnih nujnejših vlaganjih ne zdi potrebna. Se je pa občinska uprava glede pobude za postavitve bankomata v Grahovem zavzela, da bo preverila zanimanje bank.

V drugi obravnavi je bil sprejet tudi Odlok o parkiranju v občini Cerknica, na podlagi katerega bo občina določila in uredila območja, namenjena parkiranju. Občina Cerknica do sedaj še ni imela posebnega odloka, ki bi urejal parkiranje na javnih površinah. Zakon o cestah pa določa, da so občine odgovorne za prometno ureditev na občinskih cestah in del te je tudi ureditev parkiranja vozil. Občina Cerknica je bogatejša za kar nekaj parkirišč, na katerih je po mnenju občinske uprave pomembno zagotoviti ustrezno ureditev, hkrati pa na območju Cerkniškega jezera Notranjski regijski park (NRP) opaža izrazito povečan obisk tako turistov kot tudi domačinov. Zaradi občutljivega območja, kot je Cerkniško jezero, bi bilo po mnenju občinske uprave in NRP treba v prihodnje razmišljati

tudi o uvedbi parkirnine. Glede pomislov nekaterih svetnikov, da to pomeni bremenitev predvsem lokalnega prebivalstva, pa je župan poudaril, da se ničesar ne spreminja z danes na jutri, ampak odlok pomeni samo pravni okvir, ki bo občini omogočal ustrezno skrb za varnost in red na parkiriščih. »Tudi v primeru, da bi se odločili za plačilo parkirnine na parkirišču na Cerkniškem jezeru, obstaja možnost določitev izjem. Nikakor si ne želimo, da bi občanom s parkirnino preprečili aktivnosti na jezeru, se moramo pa zavedati, da so redki turistični kraji, kjer obiskovalcem ne bi bilo treba plačati vsaj parkiranja. S tem bi lahko zagotavljali tudi dodatna sredstva za vlaganja v prometno infrastrukturo in vzdrževanje parkirišča na Cerkniškem jezeru,« je poudaril župan. Ne bo pa sprememb brez soglasja občinskega sveta. V odloku je namreč jasno določeno, da območja kratkotrajnega parkiranja določi župan s sklepom, določitev plačljivih parkirnih površin in višina parkirnine pa sta pristojnost občinskega sveta. Preden bo občinska uprava svetnikom podala predlog o zaračunavanju parkirnine, načrtuje še analizo izvajanja prometnega režima, ki bo predstavljala podlago za morebitne ukrepe.

Nove pridobitve

V decembrskih dneh so kraji po občini bogatejši za kar nekaj novih pridobitev. Upravljevec javne razsvetljave v občini Cerknica je poskrbel za namestitve novega droga z javno razsvetljavo pri prehodu za pešce čez glavno cesto pri Kulturnem domu Cerknica ter pri avtobusnem postajališču v vasi Hruškarje. Direkcija RS za infrastrukturo je končala izgradnjo podpornega zidu v vasi Selšček in namestila še varovalno ograjo. Pri cerkvi v Ivanjem selu pa so delavci Javnega podjetja Komunala Cerknica namestili pet vgradnih zabojnikov za ločeno zbiranje odpadkov. ■

Avtorica: **Maruša Mele Pavlin**

Za planinskimi potmi se skriva požrtvovalno delo

Če smo še predlani ob sopihanju, denimo na Slivnico, srečali znanca, smo povečini ugotavljali, da bi bil greh čepeti za štirimi stenami v lepem dnevu. Ob omejitvah gibanja na občine pa je nasmešku najpogosteje sledila ugotovitev, kakšno srečo imamo, da se nam ni treba drenjati na kakšni Šmarni gori.

Za samotno prevetritev glave ali utrjevanje medčloveških vezi in štetje korakov imamo v naši občini na voljo kar sedem planinskih poti. Pohvalimo se lahko z lastno planinsko transverzalo, našo lokalno skupnost preči evropska pešpot E7, čez občino pa teče tudi del Notranjske planinske poti, zanjo skrbi Planinsko društvo Logatec, za ostale pa naši planinski društvi – Cerknica in Sveti Vid.

Vidovsko planinsko društvo skrbi za štiri planinske poti. Osredek je izhodišče kar treh. Prva pot nas po uri hoje pripelje do Vrbice, znanega stičišča štirih občin, ki je s 422 metri nadmorske višine najnižja točka občine, pot lahko nadaljujemo do lškega vintgarja. Iz Osredka po dveh urah pridemo na Rakitno, če imamo moči v nogah še za dve uri hoje, lahko izlet podaljšamo in s Krma občudujemo Ljubljansko barje. Dve uri pa bomo iz Osredka hodili do Krvave peči; tudi to pot lahko potegnemo še za uro in pol in smo na Kureščku. Četrta pot, ki jo ureja Planinsko društvo Sveti Vid, nudi tudi poglede tja do koč Planike na Triglavu in v pogledu v hribovske vasice. Iz Pikovnika jo preko Zadele, ki ima nadmorsko višino 959 metrov, mahne do Koščakov. Uro hoje lahko podvojimo in se po E7 odpravimo še do Svetega

Pri obnovi markacij sta leta 2018 sodelovala tudi vnuka markacistk. (© Štefka Šebalj Mikše)

»Letos se je dosti več hodilo po domačih hribih zaradi omejitve gibanja med občinami.«

Vida. Predsednik društva **Boštjan Otoničar** ocenjuje, da sta najbolj oblegani poti, ki ju ima društvo v skrbništvu, tisti, ki iz Osredka vodita do Rakitne in do Vrbice, saj tudi pohodniki z Rakitne radi zahajajo v Osredek.

Planinskemu društvu Cerknica pa se lahko zahvalimo za urejene in označene planinske poti na Slivnico, Veliko Špičko, Veliki Javornik in Križno goro. Poti so opisane v Planinskem vodniku Cerkniška planinska pot.

»Slednja sodi med točkovne obhodnice, kar pomeni, da ne gre za vezno pot. Planinski vodnik smo pred letom dni izdali že v peti izdaji, v slovenskem in angleškem jeziku,« pojasnjuje

načelnica Odseka za planinske poti v društvu **Štefka Šebalj Mikše**. Kako pa je s potmi, ki samo prečijo našo občino? »Pri Vinjem vrhu prideta k nam Notranjska planinska pot in evropska pešpot E7. Notranjska planinska pot gre preko Dobca, čez Begunje proti Brezju in čez Slivnico proti Novi vasi. Evropska pešpot E7 pa gre čez Kožljek, Stražišče, Župeno, Sveti Vid in dalje čez sosednji občini v Predgozd, kjer se križa z E6. Cerkniško društvo je v preteklih dveh letih obnovilo tudi evropsko pešpot E6 na odseku od Lužarjev do Velikega Snežnika.« Markacisti iz Planinskega društva Cerknica imajo tako, skupaj z E7, v skrbništvu dobrih 70 km planinskih poti!

»Lani se je dosti več hodilo po domačih hribih zaradi omejitve gibanja med občinami,« ugotavlja predsednik Planinskega društva Sveti Vid **Boštjan Otoničar**. Planinsko društvo Cerknica

Planinska društva si prizadevajo, da nimamo dvomov o nadaljevanju poti. (© Ljubo Vukelič)

ocenjuje, da se je najbolj povečal obisk Slivnice iz Cerknice in Grahovega ter Velike Špičke iz Selščka.

Za markiranje potrebujemo znanje

Da je naš korak varen, Planinsko društvo Sveti Vid planinske poti pregleda vsako leto, jih takrat očisti, in če je treba, zavija rokave v kakšni večji akciji. Vse poti je markiralo leta 2011, v akcijo s čopiči in barvami se bo znova podalo naslednje leto. Ker imajo v društvu dva markacista, markirajo sami. Trije markacisti Planinskega društva Cerknica pa markacije obnavljajo po odsekih poti, približno na vsakih pet let. Teren si prej ogledajo. Če so markacije poškodovane, največkrat zaradi sečnje ali naravnih ujm, gredo na delo tudi prej. Sproti razmišljajo še, kam naj postavijo nove smerne table. Njihova želja je, da pohodniki nimamo nepotrebnih dvomov o nadaljevanju poti. Štefka Šebalj Mikše ocenjuje, da porabijo približno štiri ure markiranja za eno uro hoje po planinski poti. Označevanje planinskih poti zahteva znanje, ki ga planinci dobijo na tečajih Planinske zveze Slovenije. Načelnica odseka za planinske poti v cerkniškem društvu ga nazorno strne v opisu dela: »Ko pobarvamo markacijo, presodimo dolžino vidljivosti markacije, zato je včasih treba prirezati kakšno

vejo. Podlago malo očistimo, markacije barvamo ročno s čopiči, brez šablon, včasih jim dodamo smerne puščice.« Pri obnovitvenih delih jim občasno pomagajo drugi člani, posebno pri »nadelavi« stopnic ter postavitvi smernih tabel. Prihodnje leto nameravajo obnoviti pot na Veliko Špičko čez Zalake, evropsko pešpot E7 od Vinjega vrha do Svetega Vida in Notranjsko planinsko pot od Vinjega vrha do Dobca.

Med planinci vlada tovarštvo. Markacisti iz notranjskih planinskih društev so povezani v meddruštvenem odboru in pri večjih vzdrževalnih delih si priskočijo na pomoč. Občasno potekajo na našem območju tudi izpopolnjevalni tečaji za markaciste, takrat tudi obnovijo posamezne odseke poti. Tak tečaj je bil nazadnje pred dvema letoma na Slivnici.

Nobeno izmed naših društev zaenkrat ne namerava povečevati števila registriranih planinskih poti, tudi načrtovati novih poti društva ne morejo kar tako, kajti vsaka planinska pot, označena s Knafelčevo markacijo, mora biti skladno z Zakonom o planinskih poteh registrirana pri Planinski zvezi Slovenije.

Varovanje narave in ljudi

Člani planinskih društev si želijo, da je naš korak v naravi varen, in čeprav ne gre za registrirano pot, so zato v Planinskem društvu Sveti Vid uredili pot na Slivnico iz Otonice, ki do grahovske lovske kočice sicer ni markirana. Neznana dobra duša, ki očitno uživa v lepih razgledih, je pri Kozjih pečinah celo postavila klopco, Boštjan Otoničar in njegov brat pa sta za nameček očistila in pokosila pot od lovske kočice do vrha Slivnice.

Planinstvo je neločljivo povezano z varovanjem narave; ne le z besedo, tudi z zgledom. Cerkniško društvo vsako leto pripravi čistilno akcijo na planinski poti na Slivnico. Zaradi epidemije je odpadla, Štefka Šebalj Mikše pa pojasnjuje, da smeti pobirajo tudi med obnovitvenimi deli. Društvo naše planinske poti ocenjuje za čiste. Boštjan Otoničar vseeno dodaja: »Pozval bi vse, naj smeti ne puščajo v naravi in naj jih odnesejo do najbližje kante za odpadke v dolini.« Planinski društvi se občasno srečata tudi z grobimi kršitelji zakonodaje in miru v naravi – s prevoznimi sredstvi, ki na planinske poti po zakonu ne smejo. Tako so motokrosisti precej poškodovali pot med Osredkom in Vrbico. Planinci lahko le opozarjajo in z žalostjo gledajo na v trenutku izničen trud, saj je nadzor v pristojnosti inšpekcije, pristojne za ohranjanje narave, na gozdnih in kmetijskih površinah pa inšpekcije, pristojne za gozdarstvo in kmetijstvo.

Z vsakim korakom od markacije do markacije torej stopamo po stopinjah požrtvovalnih prostovoljcev iz planinskih društev; hodimo po sledih srčnosti, prijateljstva, predanosti naravnim lepotam in želje približati te lepote varno vsem obiskovalcem narave. V rdeče-beli piki se skriva tudi veliko entuziazma, kar veje iz besed Štefke

Šebalj Mikše: »Vsi trije markacisti se pred delovno akcijo uskladimo za termin in se na delo vedno odpravimo z nekim zanosom, da bomo izboljšali označenost poti.« Markacisti doslej niso doživeli kakšnega neljubega dogodka. Nasprotno, mimoidoči so jih pri delu še vedno pohvalili. Ker so se v letošnjem posebnem letu pohodniki na Slivnici izogibali drug drugega, so se zelo posluževali bližnjic. Ko se bo stanje z epidemijo normaliziralo, si Planinsko društvo Cerknica želi, da bi se pohodniki posluževali le označenih poti. Boštjan Otoničar tudi ugotavlja, da smo si pohodniki različni: »Eni pozdravljamo, drugi ne.« Pa vendar, zakaj ne bi bil prijazen dober dan naš prispevek k trudu planincev in planink iz obeh društev, da se imamo uporabniki planinskih poti, za katere skrbita, še lepše?

» Na delo se vedno odpravimo z nekim zanosom, da bomo izboljšali označenost poti.«

Slivnica in Velika Špička sta bili letos zelo obiskani. (© Ljubo Vukelič)

Avtorica: Polona Otoničar Pajk Fotograf: Ljubo Vukelič

Spletni nakupi v porastu

Koronavirus svoje sledi pušča tudi v trgovini na drobno. Nakupi prek spleta stalno naraščajo, zadnje leto pa so se po mnenju sogovornikov najmanj podvojili. Na račun epidemije so nastale tudi nekatere spletne trgovine.

Sadje in zelenjava na spletu

V podjetju LOA, d. o. o., iz Begunj pri Cerknici od leta 2013 delujejo na področju lokalne samooskrbe. Ponujajo sezonsko sveže in suho sadje, zelenjavo, različne sokove, moko, marmelade, oreščke ipd. Z leti so dejavnost razširili na dostavo pridelkov v javne ustanove, lokalne pridelke pa dostavljajo tudi fizičnim osebam na dom. Dostavo na dom izvajajo na področju celotne osrednje Slovenije, Notranjske ter v delu Primorske in Dolenjske. Od prve epidemije dalje nakupe omogočajo tudi prek spletne trgovine: »Naša spletna trgovina deluje od spomladi, ko se je zaradi koronavirusa povečalo povpraševanje po domačih izdelkih,« pove **Eneja Debevec**. Za zagon spletne trgovine so se odločili zaradi večje prepoznavnosti, takšen nakup pa je tudi preprost. »V spletni trgovini enostavno dodajate izdelke v košarico, po izvedenem nakupu pa opravite še plačilo. Podatke za to prejmete na svoj e-naslov. Po plačilu najpozneje v štirih delovnih dneh

V podjetju LOA so se za spletno prodajo odločili že spomladi, ko se je okrepilo povpraševanje po lokalnih izdelkih. (© Eneja Debevec)

» **Nakupne omogoča tako, da opravi videoklic s stranko, navaden klic ali pa kupcem pošlje fotografije izdelkov.**«

prejmete naročene pridelke,« razloži sogovornica, ki meni, da »prihodnost v spletnih trgovinah vsekakor je, saj si ljudje lahko na internetu ogledajo ponudbo.« To lahko storijo kadarkoli. Koronavirus v podjetju LOA, d. o. o., sicer trenutno ne vpliva na povečanje prodaje, je pa vplival v spomladanskih mesecih prejšnjega leta.

V zadnjih mesecih je spletna prodaja v porastu.

Spletna trgovina ob pravem času

Povečanje spletne prodaje zaradi koronavirusa pa opaža **Agata Gabrejna Vesel** z Unca, samostojna podjetnica, ki ustvarja pod imenom HOPKA šivarije, kreativno šivanje. Izdeluje otroška oblačila in druge izdelke iz blaga. Vsi njeni izdelki so narejeni ročno, določeni so na voljo takoj, ostalo pa naredi po naročilu. Maja 2020 je odprla svojo spletno stran. »Spletna trgovina je bila moja dolgoletna želja in ni bila plod koronavirusa.« Nato doda: »Čeprav moram reči, da sem jo odprla ravno pravi čas, saj se ljudje v teh težkih časih ogromno poslužujejo nakupov prek spletnih trgovin.« Njen glavni razlog za odločitev za spletno trgovino je bil, da ni želela, da bi bilo njeno preživetje odvisno samo

od socialnih omrežij, prek katerih je poslovala do tedaj. Želela se je usmeriti na vse uporabnike spleta, ne le na uporabnike družbenih omrežij. Za uspeh sama postavitev spletne strani ni zadostni pogoj, pove sogovornica: »Ni pa ključna samo postavitev spletne strani in potem se izdelki prodajajo kar sami. Ne drži, potrebno je veliko vlaganja v spletno stran, stalno jo je treba ohranjati živo, razgibano in zanimivo. Pomemben je tudi marketing. Vsak dan se naučim kaj novega.« Samostojna podjetnica je sogovornica peto leto, pred tem je imela redno službo. »Po izobrazbi sem diplomirana ekonomistka, v službi sem opravljala delo, za katero sem se učila. Ko sta prišla otroka, sem začutila željo po šivanju, da bi bila tudi moja otroka oblečena v oblačilca z osebno noto. Z močno voljo in kar nekaj odrekanja sem se naučila tudi šiviljskih veščin. V gotovi službi sem dala odpoved, za kar je bilo potrebno kar veliko poguma in moškeve podpore.« Agata se pri izdelovanju prilagaja potrebam strank. »Poleg šivanja otroških oblačil, ki so moja primarna strast, zelo rada izdelujem cofe iz umetnega krzna. Šivanje teh se je začelo z mojo osebno potrebo po njih, za otroške kape. Ker sem opazila, da je lepe in kakovostne cofe pri nas težko dobiti, jih že drugo leto ponujam tudi svojim strankam.«

Pogreša sejme

Sogovornica pove, da je s septembrom prodaja prek spletne strani poskočila: »Težko pa rečem, kaj je pravi razlog za to, saj poslujem na tak način šele dobre pol leta. Vsekakor je delni razlog tudi situacija, s katero se zadnje leto ubadamo, delno tudi, ker se je takrat začela šola. Skozi jesen je bilo poleg jesenskih otroških oblačil in prazničnih daril povpraševanje tudi po pralnih maskah.« Lastnica spletne trgovine www.hopka.si je opazila velik porast novih spletnih trgovin v svoji branži. »Zagotovo je bilo lažje preživeti te hudournе čase s spletno trgovino,« deli svoje mnenje. Čeprav meni, da je spletna trgovina prihodnost in da brez tega več ne gre, pa kljub temu verjame v moč osebnega stika, saj zelo pogreša sejme. »Na sejmi smo se z mamicami videli v živo in poklepetali, vedno je bilo veselo,« zaključuje z mislimi pri starih časih.

Anja Lekšan Troha je pojasnila, da je zaradi epidemije našla nove poti do strank.

» Zagotovo je bilo lažje preživeti te hudournе čase s spletno trgovino.«

Agata Gabrejna Vesel s svojimi oblačili razveseljuje otroke. (© Zakladnica spominov)

Video, navadni klici in fotografiranje izdelkov

Zadržek pri spletnih nakupih pa lahko povzroča to, da zelenega kupec ne more preizkusiti. **Anja Lekšan Troha** iz Trgovine Pri Darji, ki ponuja oblačila za moške in ženske vseh starosti, je skupaj s sodelavkami našla rešitev, da lahko kupec kljub zaprtju trgovin oblačilo preizkusi. Nakupe omogoča tako, da opravi videoklic s stranko, navaden klic ali pa kupcem pošlje fotografije izdelkov. Nato v škatlo zloži več različnih velikosti posameznega kosa oblačila in paket odpelje stranki; po Notranjski sama, sicer pa prek pošte. Po dogovorjenem času se po paket vrne; stranka v tem času oblačila pomeži in izbere, kar ji ustreza. »Zadeva je zelo zamudna, vse je treba pripraviti, fotografirati, poslati ... Je bil velik izziv,« pove sogovornica. »A nam gre dobro; odziv med Notranjci je velik,« razloži. In nato nadaljuje: »Se je izkazalo, da če so ljudje za stvar, se vse da. Kdor je res rabil/si je želel, smo našli skupni jezik ... Je pa v bistvu vse skupaj nastalo po sili razmer; namreč zaprti smo dva meseca in nimamo prave spletne trgovine. Spletna trgovina je taka zadeva, ki izgleda enostavna. A ko se lotiš tega, kaj bi naredil, je to za majhnega trgovca zelo težavna zadeva; jaz vidim med spletno in fizično trgovino vedno manj povezav,« o zahtevnosti spletne trgovine meni Anja Lekšan Troha. Starejše stalne stranke pa nakupe opravljajo le prek navadnega telefonskega klica: »To ni težko. Če že 30 let kupujejo enako spodnje perilo, je stvar hitro rešena,« pove.

Zaradi velikega števila naročil je treba na paket čakati nekoliko dlje.

Pašnik Slivnica – nekoč in danes

Slivnica je bila pri naših prednikih gospodarsko vedno pomembna v povezavi s kmetovanjem in samooskrbo. Površine, ki so danes zaraščene z gozdom in grmičevjem, so bile na začetku stoletja še pašne površine.

Kmetje so bili organizirani v pašne agrarne skupnosti, ki so na podlagi zelo natančnega beleženja stroškov in vloženega dela gospodarili s temi površinami. Paša se je ekstenzivno izvajala na pobočjih Slivnice, s tem pa so površine ostale v kmetijski rabi. Še danes so ohranjene drče, po katerih so na vejah ročno spravljali seno v dolino. Na ta način so v dolini ohranjali njive, kjer so bili posejani žita in poljščine. Tudi demografska slika je bila v tem času popolnoma drugačna, kot je danes. Številne družine v vaseh so se težko preživljale, delovnih mest ni bilo, gospodarska kriza med vojnama je povzročila odseljevanje v Ameriko in drugam.

Ročna košnja

V letih po drugi svetovni vojni, z uvedbo združništva in novega družbenega reda, so površine na Slivnici postale zopet pašne. V zasebni lasti pa so bili številni lazi, ki so jih kmetje kosili in seno z vozovi vozili v dolino; najprej s konji, pozneje s traktorji in nakladalnimi prikolicami. Bilo je veliko ročnega spravila in košnje, ki se je nekje do leta 1970 opustila. Ostajajo nepozabni spomini, ko sem se kot majhna deklica udeležila spravila sena na Slivnici. Spomin seže na obvezno malico z najboljšimi jedmi. Žejo smo si gasili z vodo iz lesene posode, privezane na vozu. Konji so imeli neverjetno moč za spust po vijugasti grahovski cesti s Slivnice in so srečno pripeljali krmo v vas, na kmetijo. Najpomembnejši je bil človek, ki je znal zavirati voz in usmerjati konje.

V 60. letih so se lazi na Slivnici še ročno kosili. Kosci so se ob štirih zjutraj podali v laze; kar peš po hribu nad Martinjakom, kjer so večji lazi – Meniševcev, Mihov, Petričev ... Skupaj je delalo do deset koscev in z delom so prekinili le za zajtrk in kosilo. Dekleta so na glavah v jerbasih prinesla okrepčilo. Za zajtrk so to bili koruzni žganci, za kosilo in zaključek košnje pa same praznične jedi: kvašeni flancati, domač kruh, želodec in fižolova solata. Za pijačo sta bila običajno kuhano suho sadje in voda. Dekleta – »grabljice« – so »razmetavala rede«, kar pomeni, da so pokošeno travo enakomerno trosila po travniku, da se je seno sušilo. Pa tudi druženja ni manjkalo; ko je bilo delo končano, so dekleta in fantje izkoristili strmino lazov in so se za zabavo valili v dolino kot kolesa.

Na posestvu Marof pri Cerknici so v šestdesetih letih tega stoletja redili govedo – krave molznice in drugo govedo

Strokovno srečanje o tehnologiji paše in varovanju pitne vode v juliju 2020

avtohtone sivorjave pasme. Govedo so pasli tudi okrog objektov in na Slivnici. Od kmetov so kupovali živali in redili krave za pridelavo mleka. Krave so sprva molzli ročno. Uvedli so tudi rodovniško službo. Pri nekdanjih »odprtih hlevih« so dogradili še nove, primernejše hleve in druge spremljajoče objekte. Na Slivnici so uredili pašnik za plemenske telice (okrog 60 telic), uredili so kal za vodo in postavili hleve (leta 1956). Na njivskih površinah so z arondacijo pridobili komplekse, kjer so pridelovali koruzo, žita, krompir, uvajali novo kmetijsko mehanizacijo ... To je bilo obdobje »socialističnega kmetijstva« oziroma združništva.

Spremembe v sedemdesetih in osemdesetih letih

Proizvodnja ekonomsko ni vzdržala in razmere so se v sedemdesetih letih spremenile. Postopno so kmetje začeli kooperacijsko reja živali in uvedli pašništvo na nekdanjih njivskih površinah. Tudi združni sistem se je delil na tozde (temeljne organizacije združenega dela), na lastno kmetijsko proizvodnjo (reja perutnine v hlevih) in na kooperacijski del. Kmetje so že redili živali z izboljšano tehnologijo, kmetije so se posodabljale. S pomočjo posojil HKS (Hranilno-kreditne službe) so urejali hleve, nakupovali kmetijsko mehanizacijo.

Nekje med letoma 1970 in 1977 pa se je gospodarjenje spremenilo, kmetje so združne in skupne površine vzeli v najem in pašnike kosili za krmo. S traktorji in vozovi so spravljali seno v dolino. V Cerknici je delovala Kmetijska zadruga.

Leta 1977 so kmetije Mulčevih z Otoka, Modičevih iz Cerknice in Škrljevih iz Žerovnice začele s pašo telic na Slivnici. V tem obdobju so kmetje organizirano redili in tudi pasli telice. Kmetje so s t. i. storitveno rejo izboljšali dohodek na kmetijah. Leta 1978 se je na Slivnici pašne površine načrtno ograjevalo že s stalno električno ograjo po navodilih strokovnjakov. Zanimivo je, da so se najprej pasle živali iz Gorenjske (lisasto govedo) in telice iz Krškega (frizijske pasme), potem pa so naši kmetje videli prednosti paše in postali aktivni tudi na področju povečevanja površin. Na Slivnici se je na 120 hektarjih paslo celo do 140 telic.

Od leve proti desni: Tone Kebe, Franc Škrjaj, Alojz Marolt, Rajko Modic in Stane Modic (vsi že pokojni).

Leta 1979 se je Pašna skupnost Slivnica na novo organizirala. Pašne površine so se širile in povečale za številne organizirane pašnike iz vseh treh današnjih občin. Kmetijske površine na pašniku Slivnica so bile v lasti Zadruga Cerknica in zasebna last ter last splošnega družbenega premoženja. Leta 1979 se je na pašnik s helikopterjem pripeljala delegacija političnih osebnosti.

Pašne skupnosti

Po letu 1980 in pozneje je načrtovanje pašnikov in pomoč nudila kmetijsko-pospesevalna, pozneje svetovalna služba v okviru Kmetijske zadruge Cerknica in Kmetijstvo-gozdarskega zavoda Ljubljana. V istem obdobju so se ustanovljale pašne skupnosti Babna Polica, Pikovnik, Bločice ... Strokovnjaka, vodilna na področju pašništva, ki sta prispevala delež k razvoju paše tudi na Slivnici, sta bila domačin, profesor **Tone Vidrih**, in **Jože Lužovec** iz Kmetijskega zavoda Ljubljana. Poudarka sta bila na čredinski paši in ustrezni tehnologiji

paše. Do leta 1989 se je s finančnimi podporami zgradilo dodatne objekte za živino in z agromelioracijami usposobilo površine. Kmetje – člani pašne skupnosti so leta 1984 hleve uredili v stajo za zaščito živali pred slabimi vremenskimi razmerami ter prostor za skladiščenje materiala. V naslednjih letih so se površine zmanjševale zaradi zaraščanja ter drugih ekonomskih in socialnih sprememb.

Pašništvo danes

Pašnik Slivnica in nekatere druge pašne skupnosti so registrirani kot planina. Organizirani so kot pašne skupnosti, ki delajo po svojih pravilih gospodarjenja. V letu 2020 je po podatkih ARSKTRP (Agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja) Pašna skupnost Slivnica imela sedem članov.

V letu 2020 se je paslo 36,4 GVŽ (glave velike živine), tako goveda kot konje, na 24,18 hektarja površin. Živali drugih kmetov izven našega območja občine pasejo tudi storitveno.

Paša, kot najcenejša raba travnih površin, je pomembna, ker površine, ki so neprimerne za košnjo, varuje pred zaraščanjem. Treba se je le odločiti, kaj je primerno gospodarjenje s površinami in kaj pomeni kulturna krajina, ki je pomembna tudi za turizem; ob pašniku je tudi planinska pot na vrh Slivnice. Površine pašnika na Slivnici so se ravno zaradi neprekinjene pašne rabe kot oblike gospodarjenja prek 40 let ohranile kot kmetijske površine.

Zahvala za pomoč pri pripravi članka gre **Janezu Gorniku**, **Magdi Mrvoš**, **Franciju Modicu**, **Janezu Markovčiču**, **Ivanu Žurgi** in **Krunoslavu Križu**.

Pašnik na Slivnici, 1979

Razvoj digitalnih vsebin v turistični ponudbi destinacije Zeleni kras

📍 RRA Zeleni kras

Regionalna razvojna agencija (RRA) Zeleni kras je v mesecu septembru 2020 podpisala pogodbo z Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo RS (MGRT) za izvajanje projekta Razvoj turistične ponudbe v destinaciji Zeleni kras, skrajšano Zeleni kras 5.0, v vrednosti 340.016,8 evra, ki ga je uspešno prijavila na Javni razpis za preoblikovanje turistične ponudbe v vodilnih turističnih destinacijah v letih 2020 in 2021 zaradi epidemije covid-19. Projekt Zeleni kras 5.0 (ZK5.0), ki je že v izvajanju, bo v letih 2020 in 2021 nadgradil razvoj turistične ponudbe v vodilni destinaciji Zeleni kras z nekaterimi novimi, predvsem inovativnimi pristopi in tehnologijami. Ob tem pa, poleg vodenja in administriranja projekta, ostaja fokus na treh ključnih elementih, in sicer razvoju integralnih turističnih produktov (ITP), digitalnem inoviranju kulturne nepremične dediščine ter na izobraževanju in dvigu kompetenc med zaposlenimi v turizmu in gostinstvu. Med predlaganimi enotami nepremične kulturne dediščine za izvedbo digitalnega inoviranja, ki so bile odobrene s strani MGRT in Ministrstva za kulturo, je tudi kulturna krajina Cerknškega jezera. V RRA bodo v okviru projekta z brezpilotnim letalnikom digitalno zajeli površje območja požiralnika Rešeto (okrog 8 ha) in izdelali 3D-model tega dela Cerknškega jezera. Poleg tega bo izdelanih še nekaj krajših video klipov na temo nesovne kulturne dediščine – tematika bodo ribiške zgodbe na Cerknškem jezeru. V sodelovanju z Notranjskim regijskim parkom bomo izbrali pričevalce in posneli krajše intervjuje, kjer bodo predstavili zgodbe ali običaje na temo ribolova na jezeru. ■

Podjetno nad izzive – podjetniško usposabljanje v primorsko-notranjski regiji

📍 RRA Zeleni kras

Regionalna razvojna agencija (RRA) Zeleni kras je 20. novembra 2020 zaključila 1. javni poziv za vključitev enajstih udeležencev v projekt PONI – Podjetno nad izzive. Na razpis se je s svojo poslovno idejo prijavilo 33 udeležencev iz primorsko-notranjske regije. Na podlagi večstopenjskega selekcijskega postopka je bilo izbranih enajst kandidatov, od tega po dva kandidata iz občin Cerknica, Ilirska Bistrica in Postojna, trije iz občine Pivka in po en kandidat iz občin Bloke in Loška dolina. Projekt PONI je model podjetniškega usposabljanja, v okviru katerega potencialni podjetniki v štirih mesecih razvijejo in izvedejo svojo podjetniško idejo. Projekt zajema nudenje celovitih vsebinskih podpornih dejavnosti, s katerimi se skupini udeležencev v obdobju štirih mesecev zagotovi podporno podjetniško okolje, v katerem lahko uspešno razvijejo in uresničijo lastne poslovne ideje. Posebnost projekta predstavlja zaposlitev udeležencev za čas trajanja programa na RRA Zeleni kras, kar jim omogoča ne le finančno podporo pri razvoju njihovih poslovnih idej, ampak tudi čas, ki ga lahko namenijo izključno pridobivanju novih znanj, izkušenj, mreženj in pripravi na vstop na samostojno podjetniško pot. V projekt PONI Zeleni kras bo do leta 2023 vključenih 52 potencialnih podjetnikov. Druga skupina enajstih udeležencev bo usposabljanje pričela v maju 2021, javni poziv za prijave v drugo skupino bo objavljen predvidoma v mesecu marcu 2021, za ostale skupine bodo javni pozivi objavljeni v juliju in novembru 2021 ter marcu 2022. ■

IMATE POSLOVNO IDEJO?
Niste povsem pripravljeni, da je prava in kako jo uresničiti?
Tukaj smo za vas.

V Podjetniškem inkubatorju Perspektiva sta vam na voljo strokovni prejemci pa doslejji sodelavci, ki radi prisluhneta, predvsem pa neko skupno energijo nadejate usmerjate tja, kjer se obetata uspeh in dobro počutje. Vsak posameznik je namreč naj unikaten in glavni motiv za uspeh.

«Zanimajo, da se se ljudi pri nas dobro počutijo, a obenem vztrajajo pri visoki stopnji strokovnosti pri delu s podjetniki. Zagotovo začelnski podjetniki koraki niso enostavni, zato pristopamo k vsakemu podjetniku z veliko mero človečnosti in razumevanja njegovih potreb. Včasih je nala naloga tudi vtrajati na tleh in torkah, ki se jih podjetniki običajno najraje izogibajo, predvsem, ker so jim pomembna področja napredna. Niso prednost, je prav v tistem usmerjenosti v posameznika, prilagamo na skladnost dela in življenja ter verjamo v moč skupnosti» vodja, dr. Zana Kaduh Bergoc

Tukaj smo za to, da dobijemo podporo in usmerjamo podjetniške ideje, predvsem pa spodbujamo posameznike v to, da razvijajo v svojo podjetniške sanje ter jim prodajo svojega s strokovno podporo in sodelovanjem in aktivnostmi je celilo svoj zagotovo bolj učinkovita, mi pa smo ob tem ponosni na vse nove podjetniške pobude in zgodbe, ki bogatijo naš regijski prostor» vodja programa SIQ, Ana Srca

LE 3 MINUTE IZ POSTOJNE.

PODIJETNIŠKI INKUBATOR PERSPEKTIVA
Veliki otok 44b
6230 POSTOJNA.

VELIKI OTOK

BENEDIKTAVA ULICA

SAKALOVA ULICA

USDOVELOVA ULICA

TIVNA CESTA

POSTOJNA

KAJ LAHKO STORIMO ZA VAS?

SPREMLJAJTE NAS, PRIJAVITE SE NA NAŠE PIP PODJETNIŠKE NOVICE

www.inkubator-perspektiva.si

Avtorica: **Ines Ožbolt** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Čaroben umik v kotiček za sprostitev

V decembru 2020 smo se v Osnovni šoli Notranjski odred Cerknica razveselili nove pridobitve – končno podoba je dobila sobica za umirjanje. V njej so nameščeni številni pripomočki, ki spodbujajo vidno, slušno, vonjalno zaznavanje ter zaznavanje dotika, ravnotežja ter lastnega telesa.

Zaznavno-senzorične sposobnosti so ključne za posameznikovo dobro počutje in razvijanje lastnih potencialov. Tudi strokovnjaki v današnjem času poudarjajo pomen razvijanja čuječnosti oziroma osredotočenosti na tukaj in zdaj z vsemi čuti.

Zaradi hitrega tempa življenja se vsakodnevno srečujemo s težavami, ko se je treba umiriti in najti stik s samim s seboj. Na naši šoli se že nekaj časa soočamo z izzivom, kako pomagati učencem, ki se težje umirijo in sledijo pouku. V šolskem prostoru se je kot ustrezna rešitev izkazal kotiček za umirjanje. Na tej osnovi smo začeli razmišljati o ureditvi tako imenovane multisenzorne sobe ali »snoozle room« – prostora za sprostitev in umiritev. Idejo je podprla ravnateljica **Ines Ožbolt**, Občina Cerknica pa je poskrbela za finančno podporo in uresničitev projekta.

V našem kotičku imamo vodni stolp z optičnimi vlakni in projektor ter ogledala, ki v sobici z igro barv in svetlobnih učinkov pričarajo posebno čarobnost. Otroške čute bodo napolnila tudi ogledala za izkrivljanje, tipna stena ter masažna vibrirajoča blazina. V visečem kokonu in bazenčku z žogicami bodo obiskovalci našli udobno zavetje. Ob sproščujoči glasbi in v prijetno odišavljenem prostoru se bodo lahko zaigrali s številnimi igračkami, kot so mehki zajček, očala za izkrivljanje, vibrirajoči masažniki, ter se podali v svet domišljije.

Nestrpno že čakamo dan, ko bodo šolo ponovno napolnili razigrani otroški glasovi. Veselimo se navdušenih obrazov učencev in učiteljev, ko bodo imeli možnost doživeti vse, kar jim ponuja kotiček za sprostitev. Kot je zapisal Dalajlama: »Pomembno je, da pri izobrazbi otrokovega uma ne pozabimo na izobrazbo otrokovega srca.«

V spomin Milojki Banjac

Prijateljstvo poveča srečo in zmanjša bridkost s tem, da podvoji naše veselje in prepolovi žalost.

V zadnjih dneh novembra se je za vedno poslovila naša članica **Milojka Banjac**. Milojka se je rodila 24. aprila 1950 na Dolenjem Jezeru. Leta 1995 se je iz Ljubljane preselila v Grahovo. Kmalu se je vključila v utrip notranjskega družabnega življenja. Leta 2004 je bila soustanoviteljica in pobudnica ustanovitve Kulturno-umetniškega društva (KUD) Pa-leta. Pet let je bila tajnica društva. Dokler ji je služilo zdravje, je razvijala svoj slikarski talent v našem društvu in bila zelo uspešna. Tudi v času, ko ni več mogla brez invalidskega vozička, je s svojimi deli sodelovala na razstavah društva. Ohranili jo bomo v lepem spominu.

Člani KUD Pa-leta in mentorji

@ arhiv društva

Srečno, Slovenija!

Ustvarjalnosti učenk in učencev ter njihovih mentorjev in učiteljev epidemija covid-19 ni ustavila. O njihovih dejavnostih mesečno poročamo, smo se pa tokrat razveselili tudi video vsebine. Učenci Podružnične osnovne šole »11. maj« Grahovo so na spletu objavili božično-novoletno prireditev z naslovom Srečno, Slovenija!, ki so jo posvetili 30. obletnici plebiscita za samostojno in neodvisno Slovenijo. Posnetek je dostopen na spletni strani www.os-cerknica.si.

www.os-cerknica.si

Presenečenje v obliki aranžmajev

Občina Cerknica se zahvaljuje Vrtnarji Najdi za doprinos k božično-novoletni okrasitvi občine Cerknica. Na več mestih po občini je poskrbela za presenečenje v obliki ličnih aranžmajev v barvah praznične okrasitve.

www.cerknica.si @ Ljubo Vukelič

Okrasili božično-novoletno drevo

Otroci iz vasi Sveti Vid so v občinskem parku okrasili božično-novoletno drevo. S tem so presekali vsakodnevno rutino, ki se vrti predvsem okrog računalnikov in pouka na daljavo. Šolske obveznosti so za trenutek dali na stran ter, čeprav z maskami, uživali v okraševanju in druženju, ki ga zelo pogrešajo.

www.cerknica.si @ arhiv društva

Vidovska mladina poskrbela za jaslice

Pri Svetem Vidu so letos prvič postavili jaslice na prostem in ustvarili čarobno vzdušje. Zanj je zaslužna vidovska mladina: **Gorazd Lah, Barbara Lah, Robert Lah, Bane Lah, Andrej Pirman, Urška Doles, Manca Doles, Žan Doles**, za poslikave pa je poskrbela **Katja Šivec**.

@ Notranjski regijski park

Praznovali visoke jubileje

Rdeči križ posebno pozornost namenja starejšim. Ob visokih jubilejih jih prostovoljci

Rdečega križa presenetijo z obiskom, majhno pozornostjo in lepimi željami. V decembru je 90. rojstni dan praznoval **Jožef Korošec** iz Dobca. Čestitke!

Center za mlade Petka sodeluje z lokalnim okoljem

☞ Sara Smaić ☞ arhiv OŠ Cerknica

V negotovih in nepredvidljivih časih lanskega leta smo bili v Centru za mlade Petka primorani premisliti in drugače zasnovati predvidene dejavnosti za otroke. S študentkami smo redno sestankovale in pripravljale različne dejavnosti na daljavo za osnovnošolce, vezane na njihov prosti čas. Poleg brezplačne individualne pomoči pri šolskih obveznostih smo pripravile kar nekaj prostočasnih dejavnosti – jesenski in zimski fotografski natečaj, skrivno pismo dobrim možem, interaktivni kviz o Sloveniji ter počitniške ustvarjalnice na daljavo v času jesenskih in božično-novoletnih počitnic. Pri snovanju smo se veliko naučile – velik izziv sta bili motivacija in aktivacija učencev brez neposrednega stika. Kot ena izmed rešitev se je pokazalo nagrajevanje sodelujočih, za pomoč pri tem pa smo se obrnile na lokalne in regionalne organizacije ter podjetja. Izredno ponosne in zadovoljne smo, da so se v tako velikem številu odzvali na naše prošnje za donacije simbolnih nagrad za otroke. Tako smo dobile še dodatno potrditev, da nas tudi lokalno okolje podpira pri našem delu.

Donacije so prispevali Alpod, ebm-papst iz Podskrajnika in Bike center Cerknica. Dobrodušno pa so se odzvali tudi ostali lokalni ter regionalni deležniki: LAS Notranjska, Ljudska univerza Postojna, Notranjski regijski park, Notranjski muzej Postojna, Pustolovski park Postojna ter TIC Postojna. Na tem mestu se vsem še enkrat iskreno zahvaljujemo za donacije in toplo pozdravljamo tovrstna sodelovanja. Na ta način lahko tudi v prihodnje skupaj prispevamo k dvigu kakovosti življenja različnih ciljnih skupin v lokalnem okolju. V Zavodu Samostojen si si bomo nedvomno še naprej prizadevali za to, da delamo v dobro skupnosti in ljudi v njej, pri čemer se zavedamo, da bomo najboljše rezultate lahko dosegli le s sodelovanjem z različnimi deležniki, ki si prizadevajo za doseg istih ciljev. ■

Hyundai

TOP 20

Preverite današnjo ponudbo na www.Hyundai-TOP20.si

Top ponudba. Top cene. Top financiranje.

Obvezno in kasko zavarovanje za samo 1 euro.*

Povprečna poraba goriva: 0,0 - 8,5 l/100 km, emisije CO₂: 0,0 - 179 g/km.

Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povilanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Slike so simbolne. Akcija velja do razprodaje zalog. Več informacij vezanih na akcijsko ponudbo je na voljo pri pooblaščenih prodajalci vozil Hyundai. *Velja v primeru nakupa preko Hyundai financiranja. Pogoji garancije in podatki o specifični porabi goriva in emisijah CO₂ so na voljo na www.hyundai.si. Kupci ste avtomobilski blagovni znamki Hyundai podelili priznanje BestBuy Award MILLENNIALS – najboljše razmerje med ceno in kakovostjo na slovenskem trgu. Vir: <http://www.bestbuyaward.org/slovenia-619XWB8>. *Akcijske ponudbe niso združljive.

Avtohiša Zalar d.o.o., Male Lašče 105, 1315 Velike Lašče, 01 7881 999,
031 331 920, www.avtohisazalar.si, servis@avtohisazalar.si

JANUAR	PONEDELJEK			TOREK		SREDA		ČETRTEK		PETEK		SOBOTA		NEDELJA
										1			2	
	4	E1	ME5	5	E2	6	E3	7	E4	8	B		9	10
	11	M1		12	M2	13	M3	14	M4	15		ME5	16	17
	18	E1		19	E2	20	E3	21	E4	22	B		23	24
	25	M1		26	M2	27	M3	28	M4	29		ME5	30	31

FEBRUAR	PONEDELJEK			TOREK		SREDA		ČETRTEK		PETEK		SOBOTA		NEDELJA
		1	E1		2	E2	3	E3	4	E4	5	B		6
	8	M1		9	M2	10	M3	11	M4	12		ME5	13	14
	15	E1		16	E2	17	E3	18	E4	19	B		20	21
	22	M1		23	M2	24	M3	25	M4	26		ME5	27	28

MAREC	PONEDELJEK			TOREK		SREDA		ČETRTEK		PETEK		SOBOTA		NEDELJA
		1	E1		2	E2	3	E3	4	E4	5	B		6
	8	M1		9	M2	10	M3	11	M4	12		ME5	13	14
	15	E1		16	E2	17	E3	18	E4	19	B		20	21
	22	M1		23	M2	24	M3	25	M4	26		ME5	27	28
	29	E1		30	E2	31	E3							

APRIL	PONEDELJEK			TOREK		SREDA		ČETRTEK		PETEK		SOBOTA		NEDELJA
									1	E4	2	B		3
	5			6	M2	7	M3	8	M4	9	B	ME5	10	11
	12	E1		13	E2	14	E3	15	E4	16	B		17	18
	19	M1		20	M2	21	M3	22	M4	23	B	ME5	24	25
	26	E1		27	E2	28	E3	29	E4	30	B			

MAJ	PONEDELJEK			TOREK		SREDA		ČETRTEK		PETEK		SOBOTA		NEDELJA
													1	
	3	M1		4	M2	5	M3	6	M4	7	B	ME5	8	9
	10	E1		11	E2	12	E3	13	E4	14	B		15	16
	17	M1		18	M2	19	M3	20	M4	21	B	ME5	22	23
	24	E1		25	E2	26	E3	27	E4	28	B		29	30
	31	M1												

JUNIJ	PONEDELJEK			TOREK		SREDA		ČETRTEK		PETEK		SOBOTA		NEDELJA
					1	M2	2	M3	3	M4	4	B	ME5	5
	7	E1		8	E2	9	E3	10	E4	11	B		12	13
	14	M1		15	M2	16	M3	17	M4	18	B	ME5	19	20
	21	E1		22	E2	23	E3	24	E4	25	B		26	27
	28	M1		29	M2	30	M3							

B BIO ODPADKI (Cerknica, Rakek, Stari trg in Lož)

M MEŠANI KOMUNALNI ODPADKI (ostanek odpadkov po ločevanju)

E MEŠANA EMBALAŽA (plastična, kovinska in sestavljena)

ME MEŠANI KOMUNALNI ODPADKI in MEŠANA EMBALAŽA

PRAZNIKI

PODROČJA POBIRANJA:

- Begunje, Brezje, Selšček, Topol, Cerknica, Dolenja vas, Dolenje Jezero.
- Babna Polica, Babno Polje, Dane, Klance, Nadlesk, Podcerkev, Podgora, Podlož, Vrh, Lož, Stari trg, Knežja Njiva, Iga vas, Kozarišče, Markovec, Ograde, Pudob, Viševek, Vrhnika, Šmarata, Gorenje Jezero, Laze, Otok, Bločice, Bloška Polica.
- Čohovo, Župeno, Štrukljeva vas, Zala, Zahrib, Tavžlje, Sveti Vid, Stražišče, Slugovo, Rudolfovo, Reparje, Krušče, Ravne, Ponikve, Podslivnica, Pirmane, Pikovnik, Otonica, Osredok, Milava, Mahneti, Lešnjake, Križišče, Kremenca, Koščake, Korošče, Jeršiče, Hruškarje, Hribljane, Gorenje Otave, Dolenje Otave, Cajnarje, Bečaje, Beč, Bezuljak, Dobec, Kožljek, Goričice, Lipsenj, Žerovnica, Podskrajnik – nad cesto.
- Rakek, Podskrajnik, Zelše, Rakov Škocjan, Ivanje selo, Slivice, Unec, Grahovo, Martinjak.
- Gora, Kranjče, Sveta Ana pri Ložu, Dolenje Poljane.

JULIJ	PONEDELJEK		TOREK		SREDA		ČETRTEK		PETEK		SOBOTA		NEDELJA
					1	E3	2	E4	3	B	ME5	4	5
	5	E1	6	E2	7	E3	8	E4	9	B		10	11
	12	M1	13	M2	14	M3	15	M4	16	B	ME5	17	18
	19	E1	20	E2	21	E3	22	E4	23	B		24	25
	26	M1	27	M2	28	M3	29	M4	30	B	ME5	31	

AVGUST	PONEDELJEK		TOREK		SREDA		ČETRTEK		PETEK		SOBOTA		NEDELJA
													1
	2	E1	3	E2	4	E3	5	E4	6	B		7	8
	9	M1	10	M2	11	M3	12	M4	13	B	ME5	14	15
	16	E1	17	E2	18	E3	19	E4	20	B		21	22
	23	M1	24	M2	25	M3	26	M4	27	B	ME5	28	29

SEPTEMBER	PONEDELJEK		TOREK		SREDA		ČETRTEK		PETEK		SOBOTA		NEDELJA
					1	E3	2	E4	3	B		4	5
	6	M1	7	M2	8	M3	9	M4	10	B	ME5	11	12
	13	E1	14	E2	15	E3	16	E4	17	B		18	19
	20	M1	21	M2	22	M3	23	M4	24	B	ME5	25	26
	27	E1	28	E2	29	E3	30	E4					

OKTOBER	PONEDELJEK		TOREK		SREDA		ČETRTEK		PETEK		SOBOTA		NEDELJA
									1	B		2	3
	4	M1	5	M2	6	M3	7	M4	8	B	ME5	9	10
	11	E1	12	E2	13	E3	14	E4	15	B		16	17
	18	M1	19	M2	20	M3	21	M4	22	B	ME5	23	24
	25	E1	26	E2	27	E3	28	E4	29	B		30	M1

NOVEMBER	PONEDELJEK		TOREK		SREDA		ČETRTEK		PETEK		SOBOTA		NEDELJA
	1		2	M2	3	M3	4	M4	5		ME5	6	7
	8	E1	9	E2	10	E3	11	E4	12	B		13	14
	15	M1	16	M2	17	M3	18	M4	19		ME5	20	21
	22	E1	23	E2	24	E3	25	E4	26	B		27	28
	29	M1	30	M2									

DECEMBER	PONEDELJEK		TOREK		SREDA		ČETRTEK		PETEK		SOBOTA		NEDELJA
					1	M3	2	M4	3		ME5	4	5
	6	E1	7	E2	8	E3	9	E4	10	B		11	12
	13	M1	14	M2	15	M3	16	M4	17		ME5	18	19
	20	E1	21	E2	22	E3	23	E4	24	B		25	26
	27	M1	28	M2	29	M3	30	M4	31		ME5		

ZBIRNI CENTER CERKNICA:

- ponedeljek: zaprto
- torek: v poletnem času od 12.00 do 18.00, v zimskem času od 11.00 do 17.00
- sreda, četrtek, petek od 8.00 do 15.00
- sobota: od 8.00 do 12.00
- nedelja in prazniki: zaprto

ODVOZ ODPADKOV V ČASU PRAZNIKOV:

- sreda, 1. 1. 2021 – odvoz se prestavi na ponedeljek, 4. 1. 2021 (ME5)
- ponedeljek, 5. 4. 2021 – odvoz se prestavi na soboto, 3. 4. 2021 (M1)
- ponedeljek, 1. 11. 2021 – odvoz se prestavi na soboto, 30. 10. 2021 (M1)

ZBIRNI CENTER STARI TRG PRI LOŽU:

- torek: od 8.00 do 14.00
- četrtek: v poletnem času od 12.00 do 18.00, v zimskem času od 11.00 do 17.00
- vsaka prva sobota v mesecu, v poletnem času od 8.00 do 12.00
- nedelja in prazniki: zaprto
- * Zimski in poletni čas sta ločena s premikom ure na poletni oziroma zimski čas.

JP Komunala Cerknica, d. o. o.
 Notranjska cesta 44, 1380 Cerknica
 tel.: 01 709 79 10; faks: 01 709 31 75
 e-pošta: info@komunala-cerknica.si
 www.komunala-cerknica.si

Sveti Miklavž, prisrčno pozdravljen

☞ Janja Rupar

Miklavževanje je pravi zimski ljudski običaj, ki ljudem vseh generacij pričara nasmeh na obrazu. Sveti Nikolaj je v Sloveniji eden izmed najbolj priljubljenih svetnikov, še posebej lepe spomine imajo nanj naši stanovalci, saj je svet Miklavž vedno poskrbel za dobrote na mizi, ob krušni peči. Tudi letos je Miklavž s parkeljni obdaril stanovalce DEOS, Centra starejših Cerknica, jim poslal pozitivne misli in poskrbel za toplino v srcih. Priložil je še kakšno pozornost svojcev, seveda pa je pri vsem upošteval varnostne ukrepe. Sveti Miklavž pa je obdaril tudi naše zaposlene, ki se še posebej v tem času, ko smo se prvič srečali z okužbami koronavirusa, nesebično trudijo, da je našim stanovalcem dobro, da so preskrbljeni. Nudijo jim psihično in fizično podporo ter ohranjajo dobro voljo, kar naši stanovalci tudi občutijo. ■

Dobrodelne jaslice

☞ Tina Opeka ☞ Blaž Žnidaršič

Bratovščina odraslih skavtinj in skavtov ter nekateri ne več aktivni skavti iz Cerknice že tradicionalno prirejajo igrano božično zgodbo pred župnijsko cerkvijo v času otroške božične svete maše. Letos projekta niso mogli uresničiti. Ker pa so želeli Cerkničanom v teh težkih časih dati kanček božičnega vzdušja, so se odločili, da postavijo lesene jaslice in smrečico z ročno izdelanimi okraski. Okraske z drevesca so si lahko mimoidoči vzeli domov. Jaslice in okraski so imeli dobrodelno noto. Zbrani denar bo šel za obnovo koč na Uskovnici. Zahvaljujejo se za prispevke. Ker pa skavti uživajo v izzivih, so jaslice postavili tudi na Slivnici. Tam ste lahko našli tudi luč miru iz Betlehema. V občini Cerknica je bila božična zgodba predstavljena še na Dolenjem Jezeru, v Selščku, Otavah in pri Svetem Vidu. ■

Prižgimo bližino

Skavti v Sloveniji smo letos praznovali že 30. obletnico prvega sprejema luči miru v naši domovini. Letošnji sprejem luči miru iz Betlehema (LMB) pa je bil še bolj pričakovan kot prejšnja leta. Sporočilo LMB nas je poskušalo spomniti, da sta ljubezen in bližina v teh nekoliko tesnobnih časih ključnega pomena. Kljub temu da drugega ne moremo objeti ali poljubiti, mu lahko izkažemo bližino. Poslanica pa spodbuja, da najdemo nove načine in nove poti, morda še pristnejše in iskrenejše, da se drug drugemu približamo; naj bo to klic, pismo, sporočilo ali prijazen pozdrav. Cerkniki skavti in skavtinje smo vam skušali to sporočilo ponesti v vaše domove in vam sporočiti, da niste sami v teh časih. Organizirali smo več točk, kjer ste lahko prevzeli plamen in ga ponesli v svoje domove. Našli ste nas pred

☞ Tina Opeka ☞ Ljubo Vukelič

župnijsko cerkvijo, gasilnim domom v Dolenji vasi ter pred cerkvami na Dolenjem Jezeru, Uncu, Rakeku, v Begunjah, Grahovem, Martinjaku in Žerovnici. Betlehemsko luč smo tradicionalno predali tudi županu **Marku Ruparju**. Prispevke, ki smo jih prejeli ob razdeljevanju LMB, bomo predali Združenju slovenskih katoliških skavtov in skavtinj (ZSKSS), ki bo zbrana sredstva razdelilo v dobrodelne namene. S temi sredstvi bomo podprli zasebno in neprofitno organizacijo Lunina vila; Lebanese Girl Scout Association katoliško skavtsko organizacijo, ki v libanonskem Bejrutu in drugje po Libanonu pomaga z razdeljevanjem hrane in nudenjem pomoči vsem potrebnim, ter dobrodelni Sklad sv. Lucije, ki je namenjen pomoči ob zdravstvenih težavah in stiskah članov ZSKSS. ■

Zadovoljiv obisk Križne jame

☞ Gašper Modic ☞ Marc Graf

Navkljub temu, da je leto 2020 posebno leto, je bila Križna jama zelo dobro obiskana. Seveda v času, ko so razmere to dopuščale. Obiski žal niso bili mogoči od marca do junija ter od oktobra do decembra. Za obiskovalce je bila jama tako odprta le dobrega pol leta. Križno jamo si je v letu 2020 ogledalo dobrih 11.000 obiskovalcev, kar pomeni, da je bil obisk za 28 odstotkov manjši kot leta 2019. Če odmislimo, da se pol leta sploh ni dalo izvajati ogledov, je obisk zelo zadovoljiv. Leto je bilo tudi precej deževno, kar pomeni, da smo zaradi prevelikega vodostaja (običajno je težava v poletnih mesecih suša in ne poplava) morali večkrat odpovedati daljše vodene ogleda. Večina obiskovalcev gre na krajši ogled z vožnjo po I. jezeru, vodne dele pa si zaradi varovanja jame ogleda le 1000 obiskovalcev.

Poleti 2019 so prevladovali tuji gostje, letos pa se je zaradi turističnih bonov močno povečal delež domačih gostov, ki jih je bilo več kot 70 odstotkov. V letu 2020 so Križno jamo obiskali gostje iz 40 različnih držav, prevladovali pa so obiskovalci iz Nemčije, Italije, Nizozemske, Francije, Avstrije in Češke. Pred Križno jamo je čez celo leto delovala informacijska točka, med poletnim časom pa je bil prisoten tudi informator. Čas, ko vodenje ni bilo mogoče, smo izkoristili za osvežitev objekta pred Križno jamo ter ureditev društvenih prostorov. Žal nismo mogli izpeljati vseh dejavnosti, ki smo jih imeli v načrtu, nas pa veseli, da si je Križno jamo ogledalo res lepo število gostov, kar je še en dokaz več, da je Križna jama ena najbolj obiskanih turističnih točk na Notranjskem. V Društvu ljubiteljev Križne jame si bomo tudi v prihodnje prizadevali na najboljši možen način pokazati lepote Križne jame. ■

Letu 2020 v slovo

☞ ☞ Združenje borcev za vrednote NOB Cerknica

Preteklo leto je bila velika preizkušnja tudi za Združenje borcev za vrednote Narodnoosvobodilnega boja Cerknica, ki združuje člane krajevnih organizacij Bloke, Begunje, Cajnarje, Cerknica, Grahovo, Loška dolina in Rakek. V letu 2020 smo v Loški dolini uspeli izpeljati prireditev na Sveti Ani, ob obeležju v Cerknici na simboličen način zaznamovali dan spomina na mrtve, udeležili pa smo se tudi slavlja ob stoletnici naše najstarejše članice **Marije Frlan** z Rakeka, ki je svoj jubilej praznovala še pred začetkom zaostrenih razmer. Žal nam večine že tradicionalnih dogodkov, med katere sodita največja prireditev v občini Cerknica ob prazniku dnevu upora proti okupatorju Zdaj zaori pesem o svobodi,

ki jo konec aprila pripravljamo v sodelovanju s kulturnimi društvi, ter slavnostna prireditev ob Krajevem prazniku Rakeka v marcu, zaradi razmer ni uspelo izpeljati. Kljub temu smo na terenu lepo poskrbeli za spominska obeležja, jih očistili, uredili okolico ter poskrbeli za novo cvetje. V sodelovanju z občinami Bloke, Cerknica in Loška dolina smo prek javnih razpisov na podlagi predlogov s strani krajevnih organizacij društva obnovili spominska obeležja. V tem letu prav tako načrtujemo obnovo spomenikov in obeležij ter urejanja njihove okolice. Veselimo se tudi izdaje knjige Naši fantje gredo, naši fantje gredo!, Nastanek, razvoj in bojna pot Rakovške čete, avtorja **Bogdana Urbarja**, lani preminulega člana našega društva. Izid nameravamo na primeren način tudi obeležiti. Načrt dela torej že imamo, kot vsi pa si želimo, da bi nam bile okoliščine za izvedbo naklonjene. ■

Za nekatere je dom *nevarnejši* od virusa.

☎ 113
080 1200

PRIJAVI NASILJE V SOSEDNJEM STANOVANJU!

Avtorica: **Marija Hribar**

Kamniti vhodni portali in njihovi lastniki na cerkniškem Taboru

Kamen je najstarejši in najodpornější gradbeni material. Cerkníčani so, da bi zaščitili sebe, imetje in cerkev, iz njega naredili protiturški taborski kompleks. Kljub hudim časom niso pozabili lepote kamnitih vhodnih portalov; nekateri izmed njih še vedno varujejo svoje skrivnosti.

Jurčkov tabor (Tabor št. 42)

Jurčkov tabor je starejši od samega taborskega kompleksa, saj je bil zgrajen že pred gradnjo nove cerkve po letu 1472 in tudi pred protiturškim taborom. V trških stolpih, gradičih, ki so nastajali na slovenskem ozemlju od 13. do 15. stoletja, je prvotno živelo nižje plemstvo. O takratnih lastnikih cerkniškega stolpa ne vemo ničesar. V franciscejskem katastru za Kranjsko iz leta 1824 je kot lastnik Jurčkovega tabora zapisan cerkniški posestnik Leonard Kraškovič (Leonhard Kraschkovitz), ki je sicer živel na številki 42 (danes Čabranska 7). Jožef Gerbec, oče glasbenika Frana Gerbiča, je imel v 19. stoletju v pritličju stolpa mesnico. Leta 1911 sta Fran Gerbič, ravnatelj Glasbene matice v Ljubljani, in Anton de Schiava, posestnik in gostilničar (Stari Tišler) v Ljubljani, oba bivša cerkniška posestnika, stolp prodala Juriju Turšiču iz Bezuljaka; po njem je stolp dobil ime. Turšičevi so ga leta 2003 prodali cerkniški občini.

Jurčkov tabor ima več zanimivih kamnitih portalov. **Tine Schein**, velik poznavalec tabora: »Za Jurčkov tabor lahko rečemo, da je neke vrste cerkniški grad. Najstarejši originalni vhodni portal, kolona, verjetno z dviznim mostom, je vzidan v drugem nadstropju v steno tabora, ki gleda proti cerkvi, in ga lahko datiramo okrog leta 1400 ali prej. Narejen

Tine Schein tabor preučuje že več desetletij. (© Ljubo Vukelič)

je iz domačega sivega apnenca, je polkrožen, s porezanim prednjim robom na ajdovo zrno, in spada v pozno romaniko, začetek gotike. Do vhoda v drugo nadstropje so vodile lesene stopnice z grajskega dvorišča, ki je bilo med taborom in cerkveno zakristijo, in verjetno je bila tu še kakšna druga stavba, ki je stala v sklopu grajskega kompleksa.«

V zidu, ki je obrnjen proti Partizanski cesti, si lahko v pritličju ogledamo dva kamnita vhodna portala. Prvotno stolp na tej strani ni imel vhodnih odprtín, naredili so ju šele

po prenehanju turške nevarnosti, najprej pa je bil narejen vhod na sredini. Kdo je vhoda vzidal, se ne ve. Morda Kraškovič, morda Jožef Gerbec, ki si je v stolpu napravil mesnico, ali nekdo pred njima. Zelo zanimiv je desni portal, ki ima vgrajen skrivnostni sklepni kamen z neznanim grbom in letnico 1666. Na sklepniku so tudi črke še vedno neznanih lastnikov: CV: in S: ter A in M. Tine Schein pojasni: »Prva vizualna povezava bi morda lahko bila z von Roweni in Biebersteini, ki so živeli severno od Prage. Med vsemi do zdaj pregledanimi grbi je ta najbolj podoben našemu s prekrizanimi suhimi vejami na Jurčkovem taboru. Baročni portal, ki je sestavljen iz več portalov, je prinesen od drugod. Prav tako so nelogični utori za dvizni most na straneh portala in

Najstarejši vhodni portal, datiran okrog leta 1400, je vzidan v Jurčkovem taboru. (© Ljubo Vukelič)

v spodnjem delu praga, saj obrambnega jarka ni bilo. Vse to daje slutiti, da je ta portal sestavljen iz dveh ali treh vhodnih portalov.«

Možno je, da je portal prinesen iz Šteberka, kot pravi ljudski glas, morda samo nekateri deli. Levi kamniti pravokotni portal je brez vklesane letnice in je bil verjetno vzidan v času urejanja prostora v stolpu v mesnico ali ob vselitvi Turšiča.

Urbancov tabor (Tabor št. 40)

Zaradi turške nevarnosti v 15. in 16. stoletju se je ljudstvo znašlo v hudih stiskah, zato je bila nedvomno prav cerkniška soseska tista, ki je dala svoj prispevek pri gradnji stolpa in tabora, seveda po navodilih izkušenih gradbenih mojstrov, in je zato imela

v njem določene pravice. Po prenehanju turških vpadov je stolp verjetno uporabljala soseska, v 18. in 19. stoletju pa so bili lastniki iz družine Obreza, vendar ne povsem. V franciscejskem katastru iz leta 1824 je pri tem taborskem stolpu kot lastnik naveden Jožef Obreza (domače ime pri Hiktorjanu). Leta 1893 so Zofija Šerko, Marija Lavrenčič, Karolina Travner in Matilda Mulley, vse rojene Obreza, stolp prodale Juriju Turšiču. V kupni pogodbi je zapisano, »da je stolp razvalina ter da ima trg Cerknica v pritličnih prostorih na desni strani eno obokano klet za shrambo gasilnega orodja. To pravico ima trg Cerknica od nekdaj in to mora kupec priznati.« Jurij Turšič, posestnik, je leta 1911 stolp, razvalino, prodal poslovodji Josipu Udovču. Prodajalec Turšič si je pridržal pravico do stanovanja v drugem nadstropju, kupec pa mu je moral urediti tudi dostop, zato je Udovč prizidal stopnice, toda brez ustreznega dovoljenja, zato se je zapletel s pristojnim dunajskim uradom. Prav tako je moral kupec upoštevati pravico trga Cerknica do »gasilnega hrama«. Leta 1912 se je v stolpu rodil pesnik Jože Udovič. Pesnikov oče Josip Udovč je stolp leta 1920 prodal urarju Janezu Urbancu, po katerem se zgradba tudi imenuje.

Stolp ni nastal sočasno s protiturškim obzidjem v 15. stoletju, temveč je bil naknadno dozidan v vogal taborskega obzidja. Kamniti vhodni portal z utorom za dvizni most na vzhodni steni je iz časa, ko so zidali tabor, po letu 1480. Tine Schein doda: »Lepo sta vidna usek za dvizni most in preboj za verigo ali vrv za dvigovanje dviznega mostu. Verjetno so vhod takrat, ko so začeli uporabljati prostor za hrambo gasilskega orodja, zazidali. Ohranjen je tudi utor za dvigovanje cevi, ki so jih sušili ob steni tabora. Arheološka izkopavanja pa so dokazala, da tudi tu ni bilo obrambnega jarka.«

Na strani, ki gleda proti trgu, sta dva vhoda. Na razglednicah iz leta okrog 1900 na levi strani še lahko vidimo star kamnit polkrožni portal s sklepnim kamnom in simsom, ki je bil čez nekaj let odstranjen, saj si je Josip Udovč v stolpu uredil trgovski lokal z velikim oknom in napisom nad njim: Josip Udovč, nad tem pa še napis:

Skrivnostni sklepni kamen z letnico 1666 (© Ljubo Vukelič)

trgovina z mešanim blagom. Izložbeno okno z vhodom urarja Urbanca je še danes takšno, kot si ga je leta 1911 zamislil trgovec Josip Udovč. Na desni je kamnit gasilski portal brez letnice, širok je toliko, kot pravi Tine Schein, »da so šli lahko z gasilskim vozom v stolp«. »Gasilni hram« je bil v stolpu do leta 1962.

Tine Schein za konec pove: »Prvotni vhod v protiturški tabor je bil na jugozahodni strani za opečno v 20. stoletju sezidano dozidavo, v kateri so stopnice za dostop do prvega in drugega nadstropja stolpa. Lokacija prvega vhoda ima nad njim ohranjene izlivne line za branjenje vhoda. Sistem obrambe je enak kot na protiturškem taboru v Hrastovljah.«

Kamniti vhodni portal iz 15. stoletja v Urbancovem stolpu. Pod njim ni obrambnega jarka. (© Tine Schein)

Obnova drevoreda med Uncem in Rakekom

Proti koncu leta 2020, ko nas je utesnjevala in težila korona, nas je razveselil pogled na obnovo lipovega drevoreda med Uncem in Rakekom, ki obhaja že okoli 130 častitljivih let. Zanimivi so pogledi v stare časnike, ki so veliko novic posvetili cestnim drevoredom, ki so opravljali številne koristne naloge. Pa si jih nekaj pogledimo.

Kazalo popotniku

Bleiweisove Novice (25. 1. 1860, št. 4) so objavile prispevek Koristnost drevja poleg cest. »Drevje naj že je sadno ali kako drago poleg kantonskih cest, in tudi pri velikih cesarskih cestah in poleg železnic, ni le koristna, temuč tudi silno potrebna reč, posebno pa pri nas na Notranjskem. Nikoli se pa drevje pri cestah, po katerih ljudje vozarijo in hodijo, toliko ne pogreša, ko ravno kadar je sneg. Tega pač nikjer tako ne skušajo kakor na Notranjskem. Kadar še zraven snega huda

njih skopati, ker se ve kam obrniti, in se ve, da je na cesti. Visoko drevje pa tudi ceste varuje zametov, ker sneg čez drevje dalje zanese; zatoraj bi bilo treba drevje pri cestah tako posaditi, da burja sneg čez cesto nese.«

Na pobudo se je že v naslednjem letu odzval planinski okrajni glavar Arko. Takole so poročale Bleiweisove Novice (27. 3. 1861, št. 13): »Znano Vam je, ljube; »Novice«, kako zanemarjena je pri nas sadjoreja. Le na posamesnih vertih nahajaš kako sadno drevo, pa še to je vse kiljavo, gerčasto in

Novembra 2020 so odrezovali suhe veje na lipovem drevoredu med Uncem in Rakekom. (© Franc Perko)

zapušeno, in če rodi kaj, bi bilo skorej treba, da bi stal gospodar noč in dan na vertu, ter odganjal male in velike tatove. Uneti veselje in ljubezen do toliko koristne pa zanemarjene sadjoreje so bili zapovedali okrajni planinski poglavar, gosp. Arko, to zimo našim ljudem, da so morali povsod ob novi cesti od unkraj Cerknice čez Rakek do Unca zasaditi sadno drevje, drevo od drevesa po štiri sežnje narazen. Drevje, kadar bo dorastlo, bo delalo o poletni vročini hladno senco trudnemu popotniku, pa tudi s svojim sadjem tolažilo lakoto in žejo, naj ga že je kdorkoli. Le želeti je, da bi zdaj, ko so divjaki že skozi in skozi zasajeni, pa ljudje ne bili divjaki in ne poderali in habili tako lepega početja.«

burja razsaja, vse poti in ceste zabriše, vozove zamete, in kakor je bilo letos pred božičem, je sneg z viharjam hlapone in vozove za tri dni ustavljal. Tudi domači človek, kteremu je vsa okolica znana, kadar s snegom hudo mete, ni v stanu ceste najti, ker dostikrat komaj seženj pota pred saboj vidi. Tako tavaje zabrede v zamete ali pride dostikrat celo na nasprotno stran kakor se je namenil. Ravno tako in še huje je vozniku, če mora po celem sneg gaziti, in ne najde ceste; zdaj zabredejo konji na eno, zdaj na drugo stran ceste; zdaj v kakošne zamete, zdaj v graben ali jamo, tako da morajo ljudje na pomoč priti, da otmejo voznika in konje gotovemu poginu v snegu.«

Pisec v Novicah še zapiše: »Priporočam pa saditi drevje poleg cest sploh. Drevje pri cestah je edino kazalo popotniku in vozniku pozimi ob času, ko s snegom mete, da se ceste ne poznajo, in če so tudi veliki zameti, zamore se ložej iz

njih skopati, ker se ve kam obrniti, in se ve, da je na cesti. Visoko drevje pa tudi ceste varuje zametov, ker sneg čez drevje dalje zanese; zatoraj bi bilo treba drevje pri cestah tako posaditi, da burja sneg čez cesto nese.«

Žal hruške, ki so jih posadili, niso imele posebne sreče, kot zglada, naj bi jih uničili zajci. Bleiweisove Novice so 9. decembra 1863 priobčile žalostno vest planinske kmetijske podružnice o tem, da delajo zajci ogromno škodo na sadnem drevju, lovci pa se za to ne zmenijo. Čez dobra tri desetletja je bil ob cesti med Rakekom in Uncem kaj žalosten pogled, ki ga je nadučitelj Repič v knjižici Logaško okrajno glavarstvo leta 1889 takole predstavil: »Ob cesti zasajenih nekoliko starih zanemarnjenih dreves.«

Žal hruške, ki so jih posadili, niso imele posebne sreče, kot zglada, naj bi jih uničili zajci. Bleiweisove Novice so 9. decembra 1863 priobčile žalostno vest planinske kmetijske podružnice o tem, da delajo zajci ogromno škodo na sadnem drevju, lovci pa se za to ne zmenijo. Čez dobra tri desetletja je bil ob cesti med Rakekom in Uncem kaj žalosten pogled, ki ga je nadučitelj Repič v knjižici Logaško okrajno glavarstvo leta 1889 takole predstavil: »Ob cesti zasajenih nekoliko starih zanemarnjenih dreves.«

Francu Jožefu I. v čast

V Popisu slavnosti, ki so se priredile v Logaškem političnem okraju 1888. leta v čast 40-letnici vladanja Franca Jožefa I. (uredil Vojteh Ribnikar), vidimo, da je bilo sajenje drevoredov, ki bodo ostali trajni spomin na ta dogodek, ena od glavnih

dejavnosti. Pa si kar pogledjmo tiste iz naše občine.

Cerknica: »V spomin 40 letnice Nj. Vel. presvetlega cesarja Fran Josipa I. nasadil se je v trgu Cerknica dne 11. aprila 1888 dvojni drevored, in sicer pod imenom: Fran Josipov in Elizabetin drevored.«

Rakek: »25. julija 1888, ob 40-letnici vladanja Franca Jožefa I.: Napotimo se dalje proti šoli (iz cerkve) in dospelvi do drevoreda, spomladi po šolski mladeži zasajenega v spomin cesarski slavnosti, obstojimo tu, predsednik krajnega šolskega sveta gospod L. Sebenikar vstopi se malo višje in jako zanimivo razklada pomen tega drevoreda ter ga imenuje: »Franc Jožefov drevored«, malo nižje pa »Elizabetin drevored«, kateri bodo

še prihodnjjo pomlad dovršen. Vsi navzoči zakličejo »Živjo! in nato zapojejo cesarsko himno mej pokanjem topičev.«

Begunje: »7. oktobra 1888: Vsa slavnost bi se imela vršiti »pri lipcah« na prostem, deset minut od vasi, kjer bi bilo še sajenje cesarskih lip in pogoščenje otrok s sadnim moštom in prosta zabava. A dež nam je zabranil tja iti in vsa slavnost se je morala vršiti v skromnih prostorih šolskega poslopja. Lipe (šest dreves) se bodo sadile v nenavzočnosti otrok, a pri lepem vremenu bodemo šli vsi skup tja, da bodemo prostor, kateremu narod že od nekdaj »pri lipcah« imenuje, krstili »pri cesarskih lipcah«. In otroci, ki bodo že odrasli v može in žene, se bodo z radostjo spominjali onega slavnostnega leta, ko so bile lipe sajene v trajajoči spomin 40 letnega vladanja Njega Veličanstva presvetlega cesarja Fran Josipa I., katerega naj Bog ohrani in obvaruje še mnogo let v srečo svojih zvestih podložnikov.«

Društvo za oplešavo trga in okolice

Po izgradnji Južne železnice se je obisk Rakovega Škocjana in Cerkniškega jezera povečal, nastajali so prvi zametki turizma. Cerkničani so želeli oplešati trg ter okolico in so 8. marca 1891 ustanovili Društvo za oplešavo trga in okolice. Časnika Slovenec (13. 3. 1891, št. 59) in Domoljub (18. 3. 1891, št. 6) sta ustanovitev takole pospremila: »Osnovano se je v Cirknici »Društvo za oplešavo trga in okolice«. Pravila je slavna vlada že potrdila in društvo se je 8. t. m. že ustanovilo. Društvo namerava v prvi vrsti drevoredu zasajati. Letos bode pričelo zasajati lipov drevored ob stari cesti od Cirknice do Rakeka. Pomanjkanje senčnatih potov živo občutijo mnogi tujci, ki zahajajo po leti v Cirknico. In temu hoče novo društvo v okom priti.«

Društvo se je takoj lotilo dela. Slovenec (15. 3. 1892, št. 61) je takole povzel enoletno delo društva: »Iz Cirknice se nam poroča: V nedeljo dné 13. marcija je imelo »Društvo za oplešavo trga cirkniškega in njegove okolice« svoj občni zbor. Društvo obstoji še le jedno leto in šteje samo 22 udov in vendar je že zasadilo ob stari cesti proti Rakeku

Decembra 2020 so na manjkajoča mesta posadili nova drevesca. (© Ljubo Vukelič)

172 lip in ob cesti proti Dolenji vasi 30 hruškovih drevesec. Vseh stroškov je imelo društvo v preteklem letu 144 gld, 19 kr. Za tekoče leto se je sklenilo popolniti lipov drevored (zlobne roke so namreč več lipic polomile) in nadaljevati drevored proti Dolenji Vasi, kjer se bodo samo hruškova drevesca sadla. Stari odbor, kateremu je bil predsednik veleč. Gospod dekan Franc Kunstelj, je bil zopet jednoglasno voljen.«

Avtorica: **dr. Anja Bajda** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Novo leto, ki potrebuje »staro« gledalko*

Ob slovesu od prelomnega leta 2020 ni šlo drugače, kot da smo tudi v Kulturnem domu Cerknica že popolnoma sprejele reorganizacijo dela in delovnih procesov. Tudi nam spremembe krojijo odloki in uredbe, ki zaradi preprečevanja širitve virusa prepovedujejo kulturne prireditve in javno zbiranje oseb.

Pred nami je nenadoma zazijal zid, saj smo še pred letom dni utečeno snovale in izvajale raznovrsten kulturni program v dvorani Kulturnega doma Cerknica ali na zunanjih prizoriščih ter se ves čas spraševale o možnih nadgradnjah v prostoru in času, zdaj pa smo odrezane od bistva svojega dela: stika z ustvarjalkami in gledalkami, saj vendar delamo in se trudimo primarno za vas.

Naša dejavnost je izrazito odvisna od pretoka energije med ljudmi (da, v živo), od človeškega stika, od neposrednega odziva ustvarjalk in gledalk na videno in doživeto.

Zato se sprašujemo, drage gledalke, poslušalke, obiskovalke in vaši spremljevalci, kako ste. Ste dobro, ste zdrave, ste prebolele bolezen, ste tudi ve nekako (in kako) prebolele to noro leto?

Pri nas se je situacija, iskreno priznam, kljub vsej (drugačni) ustvarjalnosti, ki jo omogoča, temeljito spremenila in ostali so zgolj pisarniško, administrativno, birokratsko delo z analizo razpisov, prijavnih pogojev in načrtovanje ter izvajanje kopice vzdrževalnih in sanacijskih del. Vajene izrazito dinamičnega dela, saj so ljudje, s katerimi delamo, vedno različni, dogodki pa ravno tako, smo se iz organizatorik prireditev prelevile v organizatorke (sicer zelo učinkovite) ekipe vzdrževalk in birokrat. Iz te covidne čorbe

brez okusa nas rešujejo dogovarjanja za prihodnje projekte z različnimi ustvarjalkami.

Radostijo nas prisrčni odzivi na dogodke, ki jih v tem času organiziramo ali posredujemo v spletnem okolju, in hvala vam za to, za hip se v teh trenutkih ponovno spomnimo na človeškost in človečnost, ki nam jo, posebej v teh časih, ekrani marsikdaj posredujejo v slabi resoluciji.

V 2021 se tudi me prilagajamo spletni ali hibridni resničnosti. V prihodnje obljubljam nekaj koncertov in dogodkov s spletnimi prenosi v živo, snujemo pa tudi dogodek prav posebne vrste, ki mu virus in vse omejitve ne bodo prišli do živega – spremljajte nas na spletni strani www.kd-cerknica.si ali prek našega Facebook kanala, lahko pa se na naslovu info@kd-cerknica.si prijavite tudi na naše novice, da vas lahko obveščamo o tekočem (večinoma spletnem) dogajanju.

Drage gledalke, pogrešamo vas, vaš prijazen nasmeh, vašo radost in zadovoljstvo ob uživanju v kulturnih dobrinah! Sedaj še veliko bolj kot kdaj prej potrebujemo oči, ki znajo videti.

Želimo si, da bi se čim prej – tako ali drugače – ponovno srečali, dotlej pa bomo veseli vaših odzivov, želja, pobud in lepih misli na zgornjem elektronskem naslovu ali na Notranjski park, Tabor 42, 1380 Cerknica – s pripisom »za Kulturni dom«. Hvala vam in vse dobro.

* Ženska oblika poimenovanj v tem članku velja tudi za poimenovanja moškega spola.

Avtorica: **Maruša Mele Pavlin**

»Prizadevam si, da bi v temi videl svetlobo«

Na YouTube kanalu Galerije Krpan se z razstavo, naslovljeno Korona krona, predstavlja Herman Pivk. Likovni ustvarjalec prvič razstavlja 27 avtorskih unikatnih del, natisnjenih na aluminijasto folijo.

Kot pripoveduje umetnik, je tehnika rasla z roko v roki z njegovim delom. »Če je sreča pri delu, se tehnika podredi tistemu, kar hočeš izraziti. Na ta način je prišlo tudi do del, ki so razstavljena.«

Osnova Pivkovih del je fotografija, ustvarjanje pa se zgodi za zaprtimi vrati temnice. Kot pravi sam, v prostoru njegove svobode. »Prizadevam si, da bi v temi videl svetlobo, vsaj malo. To želim prenesti tudi v svoja dela. Pri tem mi pri ustvarjanju že od prvih korakov pomaga temnica. To je atelje, ki mi dopušča svobodo v izražanju in ta svoboda je zame zelo pomembna.«

Ustvarjalni proces traja različno dolgo. Nekatera dela lahko nastanejo v enem dnevu, spet druga v nekaj letih. »Slika nastane, ko se uskladi več faktorjev. Najbolj preprosto lahko rečem, ko je pravi dan,« razlaga Herman Pivk.

Interpretacijo svojih del likovni ustvarjalec prepušča gledalcu. Ne želi jih razlagati, saj jih vsak posameznik drugače

© osebni arhiv

vidi, čuti in razume. »Tako je prav,« meni, »saj ni nujno, da vidi kot jaz.« S svojim pogledom gledalca noče omejevati, tudi zato, ker ga želi obogatiti. »Seveda pa si želim, da bi se moja dela gledalca dotaknila, da bi se preko njih poglobil vase in se s tem spoznaval, kajti če se poglobiš vase, se spoznaš, in če to povzroči likovno delo, je to čudovito.« Zato tudi pravi, da je razlagati dela tvegano; nekdo vidi črno, drugi v istem belo. Odvisno od gledalčevega pogleda.

Z desetletji pa se je spremenil tudi pogled na Pivkovo ustvarjanje. Ko je začel, se spominja,

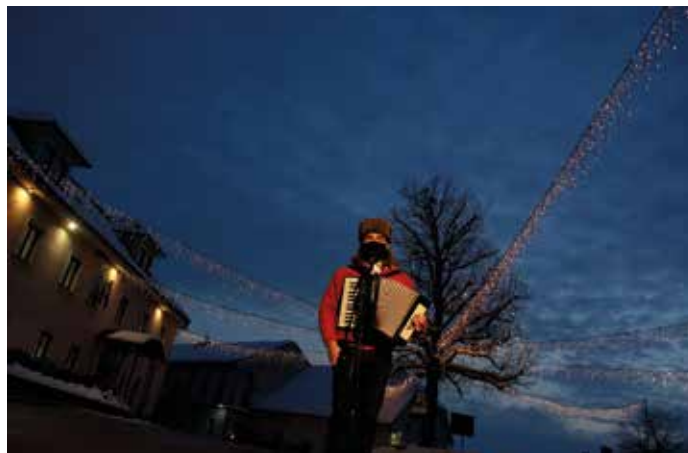
v Sloveniji fotografija ni veljala za umetnost. Danes je drugače. Njegov prepoznaven izrazno-ustvarjalni medij draži razmišljanja najvidnejših likovnih kritikov, ne le domačih.

Kot je povedala Predsednica Društva notranjskih kulturnikov Krpan **Liza Vipotnik**, je razstava Hermana Pivka prva razstava, ki jo društvo postavilo na svetovnem spletu. Video je tam še na voljo, zato vabljeni k ogledu.

Z glasbo v praznične dni ...

4. decembra 2020 se je v Cerknici odvijal sedaj že tradicionalni prižig lučk. Župan Občine Cerknica **Marko Rupar** je občane ob tej priložnosti nagovoril – tokrat po sili razmer na daljavo, saj je tudi sam prižig lučk, tako kot vse letos, potekal brez običajnega živahnega dogajanja. Kljub temu vzdušje nikakor ni bilo turobno, saj je prižig lučk pospremila glasba harmonikarja **Danijela Bogataja** in kasneje še božična glasba iz prostorov Kulturnega društva Godba Cerknica, ki se je razlegala širom okrog, če smo le bili zmožni odpreti svoja srca in ji bili voljni prisluhniti ter jo sprejeti v svoje domove. Prek zvočnikov predvajane božične skladbe so bile rezultat sodelovanja Godbe Cerknica in Osnovne šole Notranjski odred Cerknica, ki sta združili moči in vsaka na svoj način prispevali k stvaritvi; združeni šolski zbori s petjem in godbeniki z instrumentalno spremljavo. Snemanje božičnih skladb je bilo sicer del skupnega projekta snemanja zgoščenke, ki jo ima Godba Cerknica v načrtu izdati v prihajajočem letu. Nekatero od teh skladb je bilo tako moč premierno slišati ob prižigu lučk, preostalih pa smo lahko prisluhnili 25. decembra 2020. Nežni glasovi otrok Osnovne šole Notranjski odred Cerknica in subtilna spremljava Godbe Cerknica so poslušalce popeljali v praznični božič in kljub nenavadnim in negotovim časom vivali veselje in upanje za prihodnost. Predvajanje božične glasbe je bil tudi uvod v tradicionalen božično-novoletni koncert Godbe Cerknica, ki je potekal v netradicionalni obliki – prek videozaslonov. ■

✉ Jasmina Žagar 📷 Ljubo Vukelič

Avtorica: **Vesna Telič Kovač**

46. Božično-novoletni koncert Godbe Cerknica

Božični večer, predvečer državnega praznika dneva samostojnosti in enotnosti, je za godbenice in godbenike Godbe Cerknica tradicionalno večer, ko pred polno dvorano zvestih poslušalcev odigrajo božično-novoletni koncert.

Tokrat pa v decembru ni bilo intenzivnih vaj orkestra, ni bilo napornih priprav koncertnega prizorišča, ni bilo vrveža po garderobah in uglaševanja inštrumentov in ni bilo druženja v Štalci po še enem izmed odličnih nastopov ...

Kljub vsemu pa se je na praznik zgodil prav poseben video 46. Božično-novoletni koncert, ki ga je godba predvajala kar na treh lokalnih televizijskih postajah (Sanmix, Oron, Galeja) in seveda na svojem facebook profilu in YouTube kanalu godbe, kjer je koncert še vedno na ogled.

V letu, ki je tudi glasbenike izzvalo in skorajda prisililo v inovativne načine, kako ustvarjati in na daljavo vseeno ohranjati stik s svojim občinstvom, je godbi uspelo odigrati tudi kar nekaj živih nastopov. Najodmevnejši je bil seveda junijski 21. Poletni večer na Taboru, še pred razglasitvijo epidemije pa je februarja godba sodelovala na pustnem karnevalu in v manjši zasedbi na pustni ponedeljek zaigrala na etnološki prireditvi Po cesti gre en stari mož. Avgusta je poleg snemanja oddaje Gremo plesat za Radio Koper izvedla poletni tabor za najmlajše glasbenike, ki so ga poimenovali Poletno glasbeno ustvarjanje z Godbo Cerknica in je vsaj Cerkničanom nadomestil odpadlo Musico creativo v Izoli.

Ker vaje orkestru v jesenskem času niso bile dovoljene, je 46. Božično-novoletni koncert preplet skladb z nastopov preteklih let, ko nas je godba razveseljevala z zahtevnejšim koncertnim programom in tudi z zabavnim, lahkotnejšim glasbenim izborom. **Katarina Habe, Sanja Mlinar Marin in Petra Grkman**, ki sestavljajo vokalni tercet Katrinas, so se kot gostje cerkniški godbi pridružile leta 2015. Za video koncert je dirigent **Mitja Dragolič** izbral Zelen žafran in Letim, njihovi najprepoznavnejši melodiji, zmagovalni skladbi festivala Slovenska popevka. S koncerta leta 2017 pa lahko ponovno poslušamo skladbe Ameriška trilogija; Mati, bodiva prijatelja; Vrača se pomlad in 30 let legendarnega **Ota Pestnerja**, pevca,

ki je v svoji dolgoletni solistični karieri sodeloval z zasedbo New Swing Quartet, z narodnozabavnim Alpskim kvintetom in tudi s Katrinas. S Katrinas bo Godba Cerknica letos le posnela glasbeni album, na katerem bo tudi Mini Maxi, ena izmed skladb v Potpouriju Jožeta Privška, mojstra slovenske zabavne glasbe. Na albumu se prepletajo še vsem znane Snežna noč, Zimzelen, Silvestrski poljub in Nad mestom se dani.

Člani Komornega zbora Fran Gerbič z dirigentom **Jožetom Rajkom** in Gruberjevo božično skladbo Sveta noč so bili gostje Božične uverture leta 2019, ko je godba odigrala tudi suite Romeo in Julija Sergeja Prokofjeva in Ravelov Bolero, s katerima se video koncert začne. Koračnica Radetzkega Johanna Straussa starejšega je tradicionalen zaključek koncerta, kot je tradicionalen uvodni nagovor župana **Marka Rugarja**, ki je občankam in občanom zaželel, da bi se naše življenje čim prej vrnilo na stare tire in da naj z optimizmom stopamo naprej.

Vesna Telič Kovač, ki je video koncert povezovala, je navidezno občinstvo ob zaključku 46. Božično-novoletnega koncerta pozvala, da zaploska orkestru z dirigentom Mitjo Dragoličem in predvsem, da zaploskajo sebi vsi, ki se trudijo, da doživimo 47. Božično-novoletni koncert tako, kot smo ga vajeni – skupaj, v nabito polni dvorani in s stiskom rok. Da bo leto 2021 srečno in zdravo toliko, kolikor se bomo za to potrudili vsi. Ker orkester deluje in zmaguje le, če igra ubrano in usklajeno. Orkester ni le godba, orkester smo mi vsi.

Avtor: **Izak Hribar Meden** Fotograf: **Jože Opeka**

Cerkniška transverzala

V soboto, 26. decembra 2020, smo trije tekači, Andrej Lindič, Jernej Žnidaršič in Izak Hribar Meden, premagali Cerkniško transverzalo, ki je dolga 59 kilometrov in ima skoraj 2500 višinskih metrov vzpona in spusta.

Tek smo začeli v centru Cerknice, od koder smo najprej osvojili Veliki Javornik (1269 m). Na vrhu sta nas pričakala četrta metra snega in močna burja. Traso smo nadaljevali po javorniških gozdovih, ki so nas vodili do Laz pri Gorenjem Jezeru, od tam pa čez Klance na vrh Križne gore (856 m). Preko Bločic smo se dvignili na Radlek, z Radleka pa po makadamski cesti do vrha Slivnice (1114 m). Zadnji vrh, Špičko (955 m), smo dosegli s spustom preko Otonice in vzponom preko Sive glave. Na koncu smo se spustili čez Selšček do Begunj, od tam pa znova v Cerknico, kjer je bil tudi cilj.

Ves čas smo se držali uradne, markirane poti, ki jo je označilo Planinsko društvo Cerknica. Za vseh 59 kilometrov smo porabili natančno 6 ur in 31 minut, kar je tudi rekord transverzale. Tekli smo 6 ur in 10 minut, drugo smo porabili za oddih. Povprečna hitrost teka je tako znašala približno 10 kilometrov na uro. Naši podporniki so poskrbeli tudi za tri točke, na katerih so nam pripravili okrepčilo.

Zadnji del poti so, ob upoštevanju medsebojne razdalje, pretekli tudi nekateri lokalni tekači, vsem pa, ki ste nas bodrili, tako prek družbenih omrežij ali celo v živo, vsi trije izrekamo veliko zahvalo. Upamo, da smo v teh zahtevnih časih spisali pozitivno zgodbo na domačih tleh in pokazali, da se s trudom, voljo in borbo da premagati še tako zahtevno pot, naj bo to v športu ali nasploh v življenju.

RRA
Zeleni kras
Z vami že 20 let!

Naj bo leto, ki je pred nami, radodarno z uspehi, ljubeznijo in zdravjem!

Življenje ni prostor, kjer se samo čaka, hrepeni ali obžaluje ... Življenje je priložnost za vsak dan nove začetke in za življenje samo ...

... ŽIVETI ...

Hvala vsem našim zvestim strankam, da ste v tem tako ali drugače čudnem letu, preživeli tudi delček v naši družbi. Se naprej se bomo trudili in veselili skupaj z vami. Vse dobro in naj vas srce vodi na vaši poti življenja.

Srečno 2021 vam želimo Svarogice.

Vedno je čas za ...

Savne in kozmetične storitve SVAROG

031 549 385
www.andifit-svarog.si

KUPONČEK 10€
veljaven nad 50 €

Planinsko društvo Cerknica 2019

Uspešno delo – na daljavo

Mesec december je pozimi najživahnjejši mesec. Ulice so polne ljudi, ki urno hitijo po opravkih, se družijo in so dobre volje. Šole so polne veselih učencev, ki nestrpno pričakujejo prihod dobrih mož in se veselijo vsake snežinke, ki jim je poslana z neba.

December 2020 se je močno razlikoval od prejšnjih. Ulice so bile prazne, trgovska središča zaprta. Ljudje so hodili sklonjenih glav, z masko na obrazu. Šole so samevale. Snežinke, ki so veselo poplesavale na nebu, so se žalostno stalile v neuslišnanem pričakovanju, da bodo del kiparske skulpture, nastale izpod ročic malih umetnikov.

Kljub vsemu, kar nas obdaja in je žalostno na pogled, pa vse ni bilo tako črno. V stanovanjih, hišah, v delavnicah in malih sobicah so pridno ustvarjale male ročice. Otroci so v okviru šolanja na daljavo pridno delali različne naloge ter uresničevali številne dane izzive. Pri tem so jim pomagali tudi družinski člani. Predvsem, kadar je prišlo do tehničnih težav, so se skupaj potrudili, da je izdelek čim prej pristal v učiteljevem elektronskem predalu.

Te utrinke je težko zapisati z besedo, saj marsikatera slika pove mnogo več kot tisoč besed. Ne moremo opisati, koliko truda je vložena v tehnični izdelek, ki nastane izpod rok spretnega izdelovalca v delavnici, pod budnim očesom staršev. Nobena beseda ni dovolj ustrezna, da bi opisala veselje in ponos, ko otroku uspe snežna skulptura ali likovni izdelek, in koliko truda je vložena.

Ne moremo opisati, kako zelo je dišalo po stanovanju, ko so nastajali najslastnejši piškoti domače peke nadobudnega otroškega kuharskega mojstra. Prav zagotovo se ne da opisati sreče in ponosa, ki so ga ob tem občutili starši in nato učitelji, ko so prejeli fotografije. Zagotovo pa se ne da opisati vseh spretnosti, ki jih učenci, kljub delu na daljavo, z različnimi dejavnostmi razvijajo. Zagotovo pa pridobijo tudi marsikatero vrednoto, kot so sočutje, potrpežljivost, predvsem pa vztrajnost in odgovornost. Prav iz vseh fotografij, ki smo jih učitelji prejeli, je bilo to razvidno, zato smo se odločili, da utrinke dela na daljavo delimo z vami. Prav je, da so dela pohvaljena in da je trud poplačan s priznanjem. Največkrat je pohvala za dobro delo tisto, kar je najvrednejše, saj tako vemo, da delamo prav, da smo na pravi poti do zastavljenega cilja.

Učenci Osnovne šole Notranjski odred Cerknica z obema podružnicama, Grahovo in Begunje, si zaslužijo pohvale za delo na daljavo, ki so ga z izdelki in nalogami prek fotografij delili z nami. Kljub turobnim razmeram pridno delajo in se skupaj z učitelji dan za dnem trudijo, da šolanje še naprej poteka čim kakovostnejše, dobro in uspešno.

Avtorica: **Martina Marc**

Cerkniška šola uspešna v projektu Špajza

Že v lanskem šolskem letu se je Osnovna šola Notranjski odred Cerknica priključila projektu Špajza, ki se izvaja v okviru programa Lokalne akcijske skupine (LAS) Notranjska. LAS Notranjska je s projektom uspela na razpisu Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja.

Z učenci smo na šoli zakorakali že v drugo leto sodelovanja pri projektu, saj smo bili pri dejavnostih v lanskem šolskem letu zelo uspešni.

Špajza 1

Lansko šolsko leto smo prek projekta Špajza 1 trajno pridobili šivalne stroje, sokovnike in potrebščine za izdelavo domače kozmetike. Z nadarjenimi učenci smo šivali blazinice za sprostitev, ki smo jih napolnili z ajdovimi luščinami, cvetovi sivke in pokapali z nekaj kapljicami eteričnega olja. Sivka je zrastle v šolskih visokih gredah. Šivali smo tudi vrečke za nakupovanje sadja in zelenjave v hipermarketih. Vrečke nadomestijo plastične vrečke za enkratno uporabo. Za njihovo izdelavo smo porabili že rabljeno blago za zavese. Na ta način smo reciklirali ter sodelovali še v projektu Imam svojo vrečko. Iz starih kavbojk so nastale čudovite torbe. Ker imamo na šolskem vrtu jablane, smo iztisnili okusen sok in ga ponudili tudi ostalim učencem. Iz tropin, ki so ostale po sočenju, smo pripravili jabolčno čežano in domač jabolčni kis. Pripravili smo tudi demonstracijo alkoholnega vrenja.

V šolskih ekoloških gredah smo gojili aromatična zelišča, ki smo jih vzgojili sami. Z učenci 6. razredov smo nabirali rdeči žajbelj, dolgolistni žajbelj, meto, meliso in ameriški slamnik. Te zeli smo povezali v šopek, ga prelili z vrelo vodo ter čaj spili kar v učilnici na prostem. Z učenci, ki obiskujejo izbirne predmete, smo postavili t. i. »zeliščno kolo« oziroma vrt, v katerem so zasajene skoraj vse uporabne zeli, ki jih potrebujemo tako pri gospodinjstvu kot tudi pri izbirnih predmetih, npr. za izdelavo domače kozmetike, čajev, zeliščne soli ipd. Na delavnicah smo izdelovali tudi domačo kozmetiko: milo, zobno kremo, osvežilec zraka in mazila za zimsko nego ustnic. Učencem smo prikazali, kako so milo nekoč kuhale naše babice in kako so pametno uporabili govejo maščobo (loj). Skuhali smo milo iz olj: od kokosa do oljčnega in sončničnega olja. Za prijeten vonj smo dodali zmlet cimret

Učenci igrajo na kahone. (© Jasmina Žagar)

in eterično olje pomaranče, kar se je lepo ujemalo z božičnim časom. Na šoli imamo namreč vsako leto tudi tradicionalen božično-novoletni bazar. Na njem smo vse naše izdelke pokazali obiskovalcem, ki so bili nad njimi navdušeni. Tudi v prihodnjih letih bomo za božični bazar pripravljali domačo kozmetiko, saj je zanjo veliko zanimanja.

Špajza 2

V tem šolskem letu smo v Špajzi 2 z vsemi omenjenimi dejavnostmi nadaljevali in celo dodali nekaj novih. Nadaljevali smo s šivanjem aktualnih zaščitnih mask in urejanjem »zeliščnega kolesa« ter visoke grede, saj smo v tem letu pridobili novo orodje za vrtnarjenje: lopate, vile, žago, škarje, grablje, vrtni voziček ... Pobrli smo pridelek in ga spravili za prezimovanje. V sklopu projekta smo dobili tudi nove glasbene inštrumente (zvence glasbene cevi in kahone), opremo za dve naravoslovni učilnici (mize, stole, eksperimentalno mizo ...) ter pripomočke za domačo kozmetiko. Glasbila se uporabljajo v okviru pouka glasbene umetnosti, mladinskega pevskega zbora in interesne dejavnosti Glasbene urice. Učenci z novimi inštrumenti izvajajo ljudsko ter drugo glasbo, inštrumenti pa služijo tudi kot spremljava. S cevmi in kahoni bomo popestrili šolske prireditve in navduševali mlade za samostojno izvajanje glasbe. S tem bomo ohranjali našo ljudsko pa tudi drugo glasbeno zapuščino. Nova glasbila so razširila glasbeni program tudi za vse prihajajoče generacije.

Zelo ponosni smo na novo opremo v naravoslovnih učilnicah. Tako imamo sedaj delovne površine, ki so stabilne ter odporne na udarce in večjo silo. Z nakupom smo omogočili nemoten pedagoški proces, predvsem pri praktičnem delu (sajenje potaknjencev, presajanje rož, cepljenje sadnega drevja, destilacija eteričnih olj ...). Učitelji stremimo k celostnemu izobraževanju in vključevanju starih šeg, navad in kmečkih opravil v sam pouk. Po pozitivnih izkušnjah komaj čakamo na morebitno nadaljevanje v projektu Špajza 3.

Nova oprema v učilnici (© Martina Marc)

Šivanje vrečk (© Veronika Švigelj)

Prijetno presenečenje

Kako zelo srčni in čuteči so naši otroci, so dokazale učenke 6. a-razreda Osnovne šole »Jožeta Krajca« Rakek, ko so 17. decembra presenetile z virtualnim sklicem sestanka za učiteljice, ki jih poučujemo. Pričakale so nas z napisi zahvale in toplim voščilom ob koncu leta. Pohvale vredna gesta je pustila globok pečat in nas navdala z novo energijo, vero v dobro, hkrati pa potrdila, da je naše delo cenjeno. Dekleta, hvala vam še enkrat. Darilo je neprecenljivo! ☺ Silvestra Kotar

Praznična pesem

V decembrskem času vse je živahno, okolica se v barvnih lučeh lesketa.

Na prvi pogled vse je prekrasno, a šolski zvonec že dolgo nič ne cinglja.

Učenci so šolske klopi zapustili, se v šole na domu vsi preselili, kjer pridno ustvarjajo in izdelujejo, naloge v zvezkih vneto rešujejo.

Vse svoje naloge fotografirajo, da vidimo, kakšno znanje v sebi skrivajo.

Veliko so novega se naučili, kakšno novost celo tudi sami odkrili, pecivo so pekli, se v snegu igrali, likovne umetnije vneto izdelovali.

Tehnični izdelek so s trudom naredili, peli, plesali, se pri športu potili, kakšno novo knjigo prebrali in težke miselne orehe reševali.

Vse to na daljavo je težje narediti, poleg vsega pa še dobrodelen biti.

Prelepe voščilnice so naredili, v domu ostarelih varovance razveselili.

Se tiha želja medtem je rodila, v prazničnem duhu vse nas ovila, v pesem čarobno se je prepleta, prelepe vezi v družinah je spleta.

Naj pravljичnost praznikov vam toplino prinese, naj vas ovije občutek miru, veselje in smeh naj v vsako družino ponese, saj bleščeči prazniki zopet so tu.

Srečno vam želimo učitelji Osnovne šole Notranjski odred Cerknica s podružnicama Grahovo in Begunje! ☺ Nina Mišič

Peka kruha z drožmi

Kruh z drožmi smo želeli narediti že večkrat, a za to nikoli ni bilo prave priložnosti, saj priprava kruha zahteva veliko časa. Nato pa smo v šoli pri gospodinjstvu dobili nalogo, da moramo speči kruh z drožmi. Naloge sem se takoj lotila. V ponedeljek sem nastavila droži. Potem sem jih vsak dan hranila. Prvi in drugi dan po 20 gramov, tretji, četrti, peti in šesti dan pa po 30 gramov moke in vode. Premešala sem jih dvakrat na dan. Delala sem s pirino moko.

Po šestih dneh so bile droži pripravljene, zato sem začela s pripravo kruha. Najprej sem zmešala vse sestavine za kruh. Potem sem testo pustila stati 30 minut. Nato pa sem iz vseh štirih kotov testo dvignila in zapognila. To sem ponovila štirikrat na vsakih 30 minut. Potem sem pustila testo vzhajati še šest ur, nato pa sem ga dala v hladilnik. Zjutraj sem ga zarezala in dala v pečico. Ko se je kruh spekel, sem ga poškopila z vodo. Ko je bil ohlajen, sem ga razrezala. Bil je zelo dober. Hvala tudi učiteljici **Veroniki Švigelj** za čudovit izziv ter vsem, ki so mi pri pripravi pomagali.

☺ Julija Krakar, 6. razred Osnovne šole Notranjski odred Cerknica

Predpraznični nastop na daljavo

Vsakoletni predpraznični koncert na osnovni šoli na Rakeku kljub ukrepom tudi letos ni povsem izostal. Pod mentorstvom zborovodkinje **Tine Milavec** se je osem pevk šolskega mladinskega pevskega zbora pogumno postavilo pred domač mikrofon in kamero, njihove posnetke pa je mentorica spretno povezala v video projekt. Lucijin sprevid je z melodijo Santa Lucia obiskal rakovške učence in obiskovalce šolske spletne strani kar na domu.

Obeležitev dneva svete Lucije na Rakeku je plod šolskega sodelovanja s Švedsko, ki zadnji dve leti poteka v okviru projekta Erasmus+. V prihodnjih mesecih bodo na šoli v sklopu projekta pripravili tridnevno virtualno izobraževalno konferenco za učitelje, ki skupaj z učenci še vedno upajo na ugodne razmere za izmenjavo.

☺ Urška Drobnič

Pisali smo v Španijo

Oktober so se učenci 4. razreda Osnovne šole Notranjski odred Cerknica – Podružnične šole »11. maj« Grahovo razveselili novice, da si bodo v tem šolskem letu dopisovali z vrstniki iz Španije. Pri pouku angleščine so se ravno v tistem času učili, kako se predstavijo in povejo nekaj več o sebi. Tako so izpod rok četrtošolcev nastala barvita pismenca, v katerih je vsak napisal o sebi, kar je želel, ter zastavil tudi kakšno vprašanje. Pisma so dopolnili še z risbami.

Učenci so si ogledali kuverto z naslovom šole, kamor so pisali, pisma pa so nato odpotovala v mesto Tarragona. Učiteljica **Violeta** je sporočila, da so se jih zelo razveselili, in pohvalila učence iz Grahovega. V decembru so nam odpisali in ravno med nastajanjem tega prispevka so pisma nekje na poti. Že komaj čakamo, da jih poštar dostavi in jih preberemo!

✉ Jana Frank

Medvedje zgodbe

Konec meseca novembra smo se na Osnovni šoli »Jožeta Krajca« Rakek pridružili projektu Doživetje narave in opazovanje divjih živali (NATURE&WILDLIFE), ki ga je v okviru programa Interreg V-A Slovenija-Hrvaška 2014–2020 organiziral Prirodoslovni muzej Reka. Znotraj projekta so izbirali najboljše ilustrirane Medvedje zgodbe.

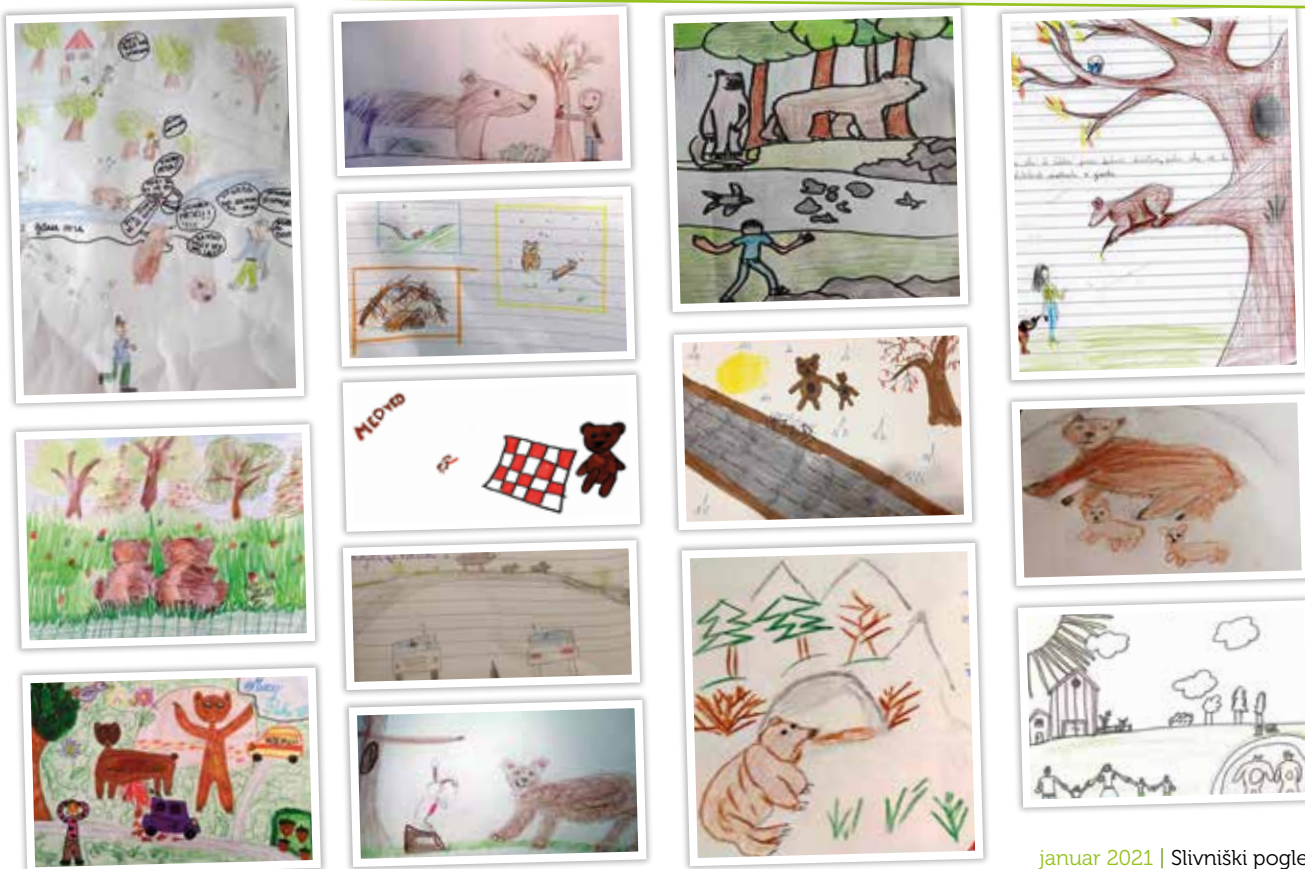
Tako so učenci 5. in 6. razreda rakovške šole poleg izziva pouka na daljavo sprejeli še en izziv na daljavo in se podali v raziskovanje in spoznavanje medveda. Nastale so Medvedje zgodbe.

Kako sta potekala naše spoznavanje medveda in ustvarjanje Medvedjih zgodb?

Učenci so si najprej ogledali krajši posnetek in spoznali nekaj dejstev ter zanimivosti o medvedu. Najbolj jih je presenetil podatek, da medvedi pravzaprav ne jedo medu, ampak jim veliko bolj teknejo ličinke čebel, ki jih najdejo v panju. Po ogledu posnetka so se učenci z učiteljicami pogovorili o vsebini, izdelali svoje medvedje maske in izkaznice, nato pa so si razdelili vnaprej določene scenarije in začeli s pisanjem medvedjih zgodb. Učenci so imeli dan začetek zgodbe, ki so jo morali samostojno napisati in vanjo vključiti svoja spoznanja o medvedu. Ob zgodbah so nastale tudi čudovite ilustracije.

Učenci so se naučili veliko o medvedu, njegovem načinu bivanja v naravi in o vzrokih za približevanje človeku. Mladi strokovnjaki za varovanje medveda so postali: **Anja Debevec, Vita Rajk, Sara Aleksić, Brina Češnovar, Izak Jambrošič, David Mamić, Jonas Modic** in **Nikola Jovanović** iz 5. a; **Neva Korošec, Analea Jovanović, Rok Gnezda, Vasilije Milošević** in **Anej Švigelj** iz 5. b; **Brina Šivec** iz 6. a in **Patrik Kralj, Neža Rikke Rutar, Tjaša Matičič** in **Ajda Kvaternik** iz 6. b.

Učenci so se ob pisanju in ilustriranju zgodb zabavali ter si tako popestrili popoldneve, ko se še ne morejo družiti s prijatelji. Zdaj pa vsi napeto pričakujemo rezultate izbora in stiskamo pesti drug za drugega. ✉ Marina Klačinski 📁 arhiv šole

Avtor: Dušan Gogala Vir: stareslike.cerknica.org (Stane Tekavec, Karel Rustja)

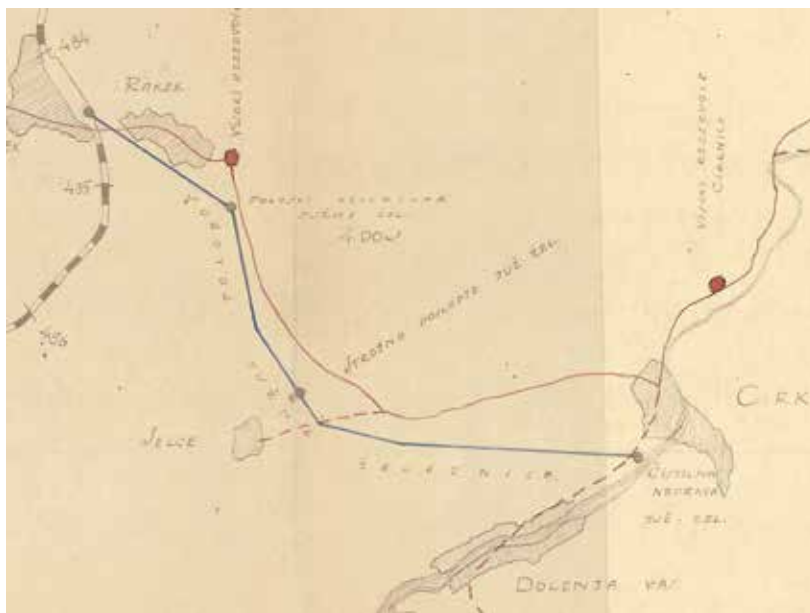
Cerknica 1930 – vasermajster Korče

Parne lokomotive so za ustvarjanje pare uporabljale vodo, zato so bile nekatere železniške postaje opremljene z napravo za polnjenje vode v parne lokomotive. Taka naprava je bila tudi na železniški postaji na Rakeku. Zato je bilo treba do Rakeka napeljati vodovod, ki je potekal od zajetja do postaje na Rakeku.

Ta vodovod je bilo treba nadzorovati. Nadzorniku so rekli vasermajster. Tak vasermajster je bil tudi gospod Korče. Z biciklom se je vozil ob vodovodni napeljavi od zajetja vode do Rakeka in ugotavljal, včasih pa tudi odpravljal napake.

Takrat je bilo ob cesti mnogo več gostiln kot danes in v njih se je gospod Korče rad odžejal, tudi kadar ni bil žejen. Kadar pa ga je mučila žeja, je bil odžejanja še bolj potreben, saj pravijo, da je žeja hujša od domotožja. Bicikel je parkiral pred gostilno, kjer si je privoščil štuc vina. Ko je prišel iz gostilne, je vedno peljal v smeri, v katero je pred vstopom v gostilno usmeril kolo.

Tako se je nekega dne peljal proti Rakeku in se spotoma ustavil v gostilni v Podskrajniku. V gostilni so sedeli že nekoliko okajeni vicmoharji iz Dolenje vasi, ki so ga vprašali, kam da gre. »Seveda na Rakek,« jim je odgovoril. Dolenjci so seveda sedeli v gostilni tudi, ko se je vasermajster vračal z Rakeka in kot ponavadi vstopil v gostilno. Takrat pa se je nekdo od Dolenjcev domislil, da bi mu obrnili bicikel. Eden od njih je rekel, da mora ven na zrak, v resnici pa zraka ni potreboval, ampak je Korčetov bicikel usmeril proti Rakeku ter se vrnil v gostilno. Ko se je Korče odžejal, je plačal in odšel iz lokala ter zajahal kolo, obrnjeno proti Rakeku. Šele ko se je peljal mimo Vatovca na vrhu Rakeka, je opazil, kam se pelje, in zavpil: »Kurbe, Rakek!« Rakovčani, ki so to slišali, so mislili, da jih zmerja, in so planili proti

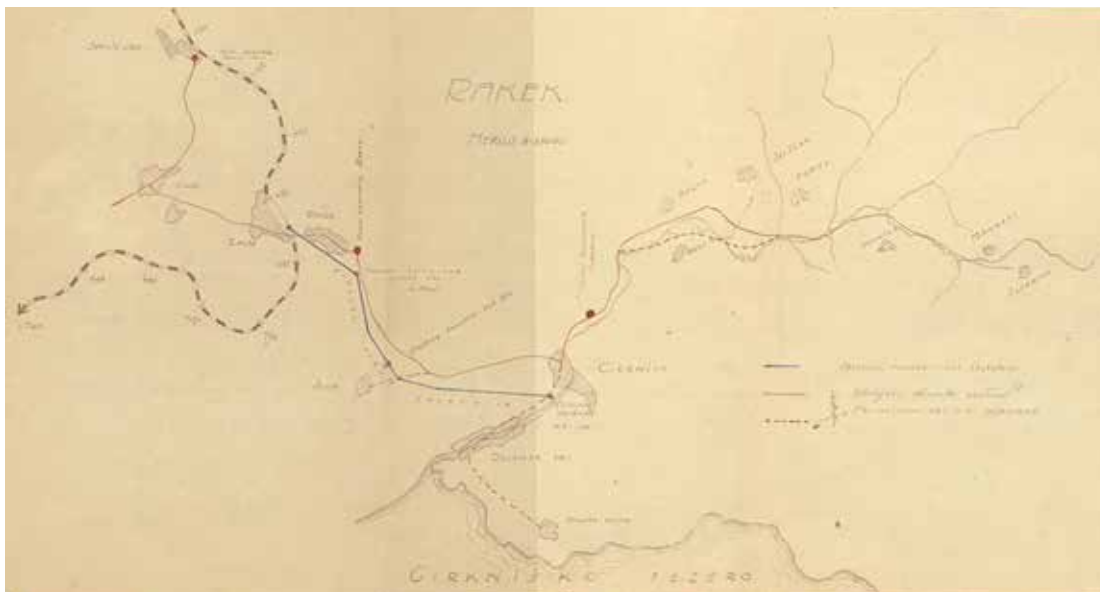

Avtor: neznan, zbirka: Karel Rustja

njemu. Korče se je precej namučil, da jim je pojasnil svoj nenadni klic.

Korčeta imam v spominu kot ne prav visokega in ne prav suhega gospoda. Bil je gostih, kratko prstriženih las. Nosil je tudi malo daljše brke (tudi že sive) in očala s kovinskim okvirom ter okroglimi stekli. Njegova žena (najbrž druga) je bila doma iz Gorenjske in je mnogokrat lepo deklamirala pri pogrebih ob odprtem grobu.

Slovarček: štuc: visok kozarec, ki ima dno navadno v obliki mnogokotnika; vicmohar: šaljivec, hudomušnež

Na malo slabše vidnem zemljevidu je narisana potek vodovoda od zajetja vodovoda do postaje na Rakeku. Nad cesto Cerknica–Begunje nad Krajcevo žago je narisana vodni rezervoar. Avtor: neznan Zbirka: Karel Rustja

Stran ureja: **Notranjski regijski park (NRP)**

Novo »urhovo naselje« in Pocinov laz vse bolj polna življenja

© Martina Lužnik

Na Cerknškem jezeru je zelo malo življenjskih prostorov, primernih za dve zanimivi dvoživki – za hribskega urha, ki ima zenice v obliki srca in čudovito pisan trebuh, ter za velikega pupka, zaradi grebena, ki samcu med parjenjem zraste na hrbtu, ljubkovalno poimenovanega zmajček. Obe sta na rdečem seznamu zavarovanih živalskih vrst pri nas, zato smo se v NRP lotili njune ohranitve. Pri tem nam je v pomoč projekt Kras.Re.Vita, ki ga sofinancirata Evropski sklad za regionalni razvoj in Republika Slovenija. Za urha smo jeseni 2018 naredili nova bivališča – v štirih bazenih. S tem smo želeli ublažiti izgubo površine z lužami v bližini zapornice Nova Karlovica, ki so bile pomemben življenjski prostor te vrste, a so bile uničene ob sanaciji brežin vodotoka. Novo »urhovo naselje« že kaže izjemne rezultate – zelo hitro se je v nova bivališča naselilo 20 hribskih urhov, ki se uspešno razmnožujejo.

Urhovemu sorodniku, velikemu pupku, je medtem trda predla v Pocinovem laz, kjer se razmnožuje. To območje se je namreč zaraščalo. Delavci NRP so udorno vrtačo, ki je v nesušnih obdobjih polna vode, očistili dreves, grmovja, vejevja in odmrlih delov rastlin ter s tem napravil dostopen življenjski prostor za pupke. Ob rednem popisovanju v Pocinovem laz smo v kotanji našli kar 123 odraslih pupkov. Letošnja pomlad pa je bila žal tako sušna, da v vrtači celotno razmnoževalno sezono ni bilo vode in pupkov v njej sploh ni bilo. Velikost populacije velikega pupka v Pocinovem laz bomo preverjali tudi v prihodnje. Prav tako bomo spremljali dogajanje v novem domovanju hribskih urhov. Uspešnost naseljevanja obeh dvoživk je spremljala tudi študentka Univerze na Primorskem **Eva Mur** in svoje izsledke konec minulega leta predstavila v svoji zaključni nalogi. ■

Ustvarjalni natečaj Prihodnost našega planeta podaljšan do konca aprila

© arhiv NRP

Marsikdo bi nam te dni želel poslati izdelke za naš novi ustvarjalni natečaj za otroke v okviru projekta LIFE Stržen, Prihodnost našega planeta, pa ne more. Na zadnje tri natečaje so se z veseljem odzivali predvsem vzgojitelji in učitelji, ki so svoje varovance in učence spodbujali k ustvarjanju izdelkov. Letos pa jim je to onemogočeno, ker zaradi epidemije šolanje poteka na daljavo, vrtci pa so (razen za nujne primere) zaprti. Tudi številni starši se ob delu od doma in varstvu otrok ne morejo ukvarjati še z natečajem.

Da bi dali priložnost čim več otrokom, natečaj podaljšujemo do 30. aprila! V upanju, da se boste tudi tokrat odzvali v tako velikem številu in s tako množičnimi, prekrasnimi in raznolikimi izdelki kot ob zadnjem natečaju. Ne pozabite: tokratna tema likovno-literarno-fotografskega natečaja za otroke od drugega do osemnajstega leta je prihodnost planeta Zemlja. Likovni natečaj je namenjen predšolskim otrokom in šolarjem prvih treh razredov osnovne šole. Za literarni del natečaja naj svoje pisne stvaritve pošljejo učenci 4., 5. in 6. razreda, za fotografskega pa šolarji zadnjih treh razredov osnovne šole in srednješolci.

Iztočnice za ustvarjanje so: kakšen bo naš planet, ko odrasteš; kako ljudi skrbimo zanj in kako mu škodujemo; kakšno okolje si želiš, ko odrasteš; kaj lahko za to naredimo danes; s kom vse si delimo naš planet in kakšno je naše sožitje z ostalimi živimi bitji; kako bomo poskrbeli, da tista bitja, ki so se znašla na robu preživetja, ostanejo še naprej med nami; ali se slaba skrb za našo naravo kaže tudi na Cerknškem jezeru. Nagrade v vseh treh kategorijah so: 1. nagrada: tablični računalnik, 2. nagrada: najem dveh kanujev na Cerknškem jezeru, 3. nagrada: najem dveh kanujev na Cerknškem jezeru. Vse podrobnosti na <https://life.notranjski-park.si/sl/natecaj>. ■

Avtor križanke: **Vladimir Milovanović** (Najeto pero)

Nagradna križanka

Geslo križanke (izpisano na osenčenih zelenih poljih) napišite na dopisnico in pošljite na naslov Slivniški pogledi, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica s pripisom »Nagradna križanka« ali ga pošljite na e-naslov urednistvo@slivniskipogledi.si, ime zadeve naj bo »Nagradna križanka«. Rešitve bomo v uredništvu sprejemali do **22. januarja**.

Trije izžrebani nagrajenci bodo prejeli nagrade, ki jih prispeva pokrovitelj tokratne križanke – **Občina Cerknica**.

1. nagrada: knjiga Od Unca do Zahriba, od Osredka do Laz;

2. nagrada: knjiga Od Unca do Zahriba, od Osredka do Laz;

3. nagrada: knjiga Od Unca do Zahriba, od Osredka do Laz.

Imena nagrajencev bodo objavljena v naslednji številki Slivniških pogledov, ki izide v začetku februarja.

Nagrajenci decembrske številke, nagrade podarja Občina Cerknica, so:

1. nagrada: knjiga Od Unca do Zahriba, od Osredka do Laz – **Gal Cimermančič**, Primšarjeva 1, 1380 Cerknica;

2. nagrada: knjiga Od Unca do Zahriba, od Osredka do Laz – **Marija Škof**, Dolenja vas 10 d, 1380 Cerknica;

3. nagrada: knjiga Od Unca do Zahriba, od Osredka do Laz – **Jure Otoničar**, Ponikve 4, 1380 Cerknica.

Nagrajenci bodo nagrade prejeli po pošti.

					Glasiło Občine Cerknica	KDOR JE ČRN, UMAZAN OD SAJ	STROJ ZA STISKANJE	LRSKI PESNIK	BOSANSKI PISATELJ SAMOKOVLUA	STONE TISELJ	ČOKAT ČLOVEK	GRŠKA BOGINJA, IZVIRAJOČA S KRETE	PREPROSTA PRIPRAVA ZA NAVJANJE	PALEC, COLA
					PREBVALCI SPLITA									
					STARO-GRŠKI KOMEDIOGRAF									
					NEODLOČNEŽ, ČMERA					BLAZINJAK				
					REKA V ANGLUI					KARBSKO ŽGANJE				
														FRANCOSKI IGRALEC DELON
	HROŠČ, KI SE HRANI Z MOKO IN OTROBI	UTRDBA V SAN ANTONIU, TEKSAS	PERIODIČNO GIBANJE	LEVIČAR					PRKRITJE DAVKOV					
				LUKA MESEC					LETUVIŠČE PRI OPATLJI					
AMERIŠKO-NEMŠKA IGRALKA DIETRICH						SLOVENSKA PEVKA	NAZIV SLOVENSKE UMETNIŠKE SKUPINE					ALUMINU		
SEDEŽ BOGOV V GRŠKI MITOLOGUI					GLASEN POLJUB					ST. MERA, PALEC				
					AM. IGRALKA (TARA)					PREBVALEC BRD				
ARABSKO DRAŽLO				RIDU		ZRAELSKI KRALJ					NOR. IZRAZ ZA SMUČI			
				LANTAN							STARI GERMANI			
FRANCOSKA TENISAČ. MAURESMO						GRŠKA ČRKA			TROPSKA RASTLINA					
						SRB. PISAT. (STEVAN)			VELKA KAČA, UDAV					
ŠTUDENT ROMANSTKE							STEBLO ŽIT IN TRAV					SLOVENSKI PEVEC (ALFI)	PUNTAR, GREGORIČ	SLIVNIŠKI POGLEDI
							SL. TROBEN. (ANTON)							AZUSKA DRŽAVA, PERZUA
										ZRAELSKA IGRALKA AVITAL				
										ZVOK				
								JUŽNOAM. ŽIVAL						
								GAŠPER KOPITAR						
					ZGODOVIN. POKRAJINA V SV. ŠPANUI									
					PREBVALEC NAJVEČJE GA KRAJA POD SLIVNICO									

Rešitev prejšnje križanke (vodoravno): RADOMLJAN, ODISEJADA, LOVOR, MAI, O KRAJJIH, MV. KAN, ELIPSA, ELIO, UROŠ, KAR, MARCUS, ANATEMA, OKSER, VALJ, GIN, NEKTARINA, PIRLO, ATA, DASA, KOKETA, IN LJUDEH, JOAN, BAER, AGLAJA, VA, NOTRANJEC, INA, TAKSA. Težje besede: AFAJA, AHAB, MILL, NEN.

www.smg.si
info@smg.si
salon: 081 603 777
direktor: 040 899 728
svetovalec: 051 660 083
Cesta 4. maja 50a, 1380 Cerknica

SUHOMONTAŽNA GRADNJA

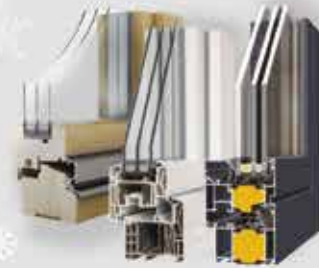
Srečno in zdravo 2021!

STREŠNA OKNA

VHODNA VRATA

LESENA, PVC in ALU OKNA

SMG PRIPRAVA IN IZVEDBA

svetovanje, priprava dokumentacije za Eko Sklad
prevzem skrbi za izvajalce
kvalitetna in celovita prenova

EKO SLAD

20 - 30 - 50 %
povračilo investicije

Celovita prenova na ključ

Poskrbimo za celovito prenavo na ključ in prevzamemo vse skrbi za izvajalce (vodovodne, elektro inštalacije, talne obloge...) ter usklajevanje med njimi.

Uredimo vso dokumentacijo za pridobitev nepovratnih sredstev Eko Sklada. S pomočjo pridobljenih nepovratnih sredstev Eko sklada pridete do cenejše investicije in na dolgi rok prihranite.

Najdete nas v prodajnem salonu v centru Cerknice (cesta 4. maja 50 a) in na spletu www.smg.si

Sodelujemo z najbolj priznanimi proizvajalci:

lipbled.

PIRNAR.

VELUX

KNAUF

pvcnagode

M SORA

Gradimo s srcem.

Hacquet

Baltazar Hacquet

ORYCTOGRAPHIA CARNIOLICA

ali

**Fizikalno zemljepisje vojvodine Kranjske,
Istre in deloma sosednjih dežel.**

Prvi del.

Prevod iz nemščine: Primož Debenjak, dipl. ing.

Prevod latinskih pasusov: mag. Matej Petrič

Spremna beseda: akad. prof. dr. Andrej Kranjc, SAZU

Recenzija in spremna beseda: prof. dr. Mihael Brenčič, Oddelek za geologijo, NFT in Geološki zavod Slovenije

Najpomembnejše znanstveno delo 18. stoletja o naših krajih!

Delo sicer posvečeno geografskemu in geološkemu opisu Kranjske, Istre in sosednjih dežel, vendar Hacquet vanj mestoma vključuje tudi narodopisne vsebine.

Prvi del je izšel leta 1778. V njem lahko beremo o podzemnih jamah, slovenskem pogorju in gorovju, okamninah in fosilih ter vodah in slapovih. Celostranska ilustracija na začetku prvega zvezka velja za prvo znano upodobitev Triglava. Narejena je po predlogi kartografa Franca Ksaverja Barage leta 1776. Na koncu zvezka je privezan pregledni zemljevid goratega dela Kranjske (od Celovca do Save) s poudarkom na površju in vodovju.

Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica

Izid knjige je podprla Občina Cerknica.

Založba Maks Viktor

Cena: 29 €

Ajdovščina, Alpe, Babna Polica, Babno Polje, Bača, Bled, Bloke, Bohinj, Brežice, Cerknica, Cerkno, Črnivec, Črnomelj, Dolenja vas, Draga, Gorica, Gorjanci, Gotenica, Hrušica, Idrija, Ilirska Bistrica, Ig, Jadransko morje, Javornik, Kamnik, Kamniška Bistrica, Kanal, Kočevsko, Kokra, Kolpa, Komarča, Koper, Koroška, Ljubljana, Logatec, Loški Potok, Lož, Loka, Lokva, Metlika, Mirna, Mozeli, Nanos, Osilnica, Piran, Pivka, Planina, Podbrdo, Poljane, Postojna, Predjama, Radeče, Rakitovec, Razdrto, Ribnica, Rudno polje, Sevnica, Snežnik, Socerb, Soča, Sora, Sorica, Sotla, Srednja vas, Stara Fužina, Sveta gora, Škocjan, Tolmin, Travná gora, Triglav, Trojane, Vipava, Višnja Gora, Vrhnika, Žužemberk ...